

Kmetty György Evangélikus Általános Iskola és Óvoda
8532 Marcaltó Fő tér 15.

89/347 011

E-mail: kmety@wdsi.hu

Honlap: www.kmetyiskola.hu

OM: 201211

A KMETY GYÖRGY EVANGÉLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	4
1.1 Intézménytörténet	4
1.2 Helyzetelemzés	5
1.3 Személyi-tárgyi-dologi feltételek	5
1.4 Küldetésnyilatkozat	6
1.5 Jövőkép	6
2. NEVELÉSI PROGRAM	6
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	7
2.2. Az evangélikus nevelés	7
2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai	8
2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
2.5. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	14
2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	21
2.6.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendő	21
2.6.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	22
2.6.3. Sajátos nevelési igényű tanulók	23
2.6.4. Tehetséges tanulók fejlesztése, tehetséggondozás	28
2.7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	28
2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	29
2.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	30
2.10. A felvétel és az átvétel szabályai	34
2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	35
3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	36
3.1. Óraterv 2016/2017. tanév 2017/2018. tanév, 2020/21. tanév	37
3.2. A csoportbontások szervezésének elvei	39
3.2.1. A választható foglalkozások szervezésének elvei	40
3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	40
3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	40
3.4.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása	40
3.4.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása	41
3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	41
3.6. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	42
3.6.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	43
3.6.2. Az írásbeli beszámoltatás formái	43
3.6.3. Oktatási eredményvizsgálatok	44
3.6.4. A tanulók teljesítményének értékelése	44
3.6.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	44
3.6.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	45
3.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	46

3.8. A tanulók továbbhaladása	48
3.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	48
4. Az óvoda pedagógiai programja	49
4.1 Az óvoda működésének törvényi háttere	49
4.2 Felvétel szempontjai	49
4.3 Beiskolázás feltételei.....	49
4.4 A gyermekek szociális ellátása	50
5. Az óvoda nevelési céljai.....	50
5.1 Erkölcsi elvárások az óvodapedagógussal szemben	51
5.2 Erkölcsi elvárások a szülőkkel szemben.....	52
5.3 A csoportalakítás szempontjai	52
5.4 Óvodakép-gyermekkép	52
5.5 Elvárható eredmények az óvodáskor végére	53
6. Óvodai nevelés feladatai	54
6.1 Az egészséges életmód alakítása	54
6.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	58
6.3 Az anyanyelvi,-értelmi fejlesztés megvalósítása	59
7. Az óvodai élet tevékenységi formái.....	59
7.1 Játék, képzelődés	59
7.2 Énekes, gyermekjátékok.....	61
7.3 Vers-játék a nyelvvel.....	62
7.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	62
7.5 A külső világ tevékeny megismerése.....	63
7.6 Környezetvédelem, környezettudatos magatartás	65
7.7 Az anyanyelv	66
7.8 Mese	66
7.9 Társas kapcsolatok.....	68
8. Kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekek.....	69
9. Szervezeti formák, időkeretek, programok, ünnepek.....	73
10. A pedagógiai munka tervezése	75
11. Óvoda kapcsolatai	76
12. Gyermekevédelem	78
13. A program megvalósításának személnyi és tárgyi feltételei	79
14. A program ellenőrzése és értékelése	80
15. Legitimációs záradék	81
15.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	81
15.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai.....	81
15.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	82
15.4. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	82

1. BEVEZETÉS

A pedagógiai program a nevelési-oktatási intézmények pedagógiai tevékenységének alapelveit meghatározó dokumentum. Tartalmazza az intézményben folyó nevelés és oktatás céljait; az iskola helyi tantervét; az iskolai életet; a tehetség, a képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységeket; a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet, továbbá a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programot. A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete dolgozza ki, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

1.1 Intézménytörténet

Egy az 1771-es összeírás szerint Marcaltón már működött iskola. 1930-40-es években a marcaltói tanulóknak a városban is jó hírük volt: megalapozott tudással kezdhették a középiskolát. A mai iskolaépület nyugati szárnya az egykori főszámvevői ház helyén áll. Itt 1959 májusában kezdték meg a tanítást. Az 1950-es években az iskola nyáron óvodaként működött. 10 évvel később megkezdődött az iskolakörzetesítés. Ide jártak Egyházaskesző, Várkesző, Ihász, Malomsok diákjai is. Az iskolát bővíteni kellett. Mai formáját az 1984-es tornaterem-átadással érte el.

Az 1990-es „vissza-körzetesítés” miatt sokkal kevesebb tanuló maradt, így a felszabaduló épületszárny átalakítható lett óvodává (1997). Korábban is volt Marcaltón óvoda, története az 1970-es évek közepén kezdődik. Azt megelőzően a községben „nyári óvoda” működött, majd 1975-ben a régi –egyházi tulajdonban levő – iskolaépületet alakították át óvodává. Ez a kezdetektől az általános iskolával közös irányítás alatt működött.

A malomsoki óvoda története közel 60 éves múltra tekint vissza. Az iskolával közös irányítás alatt álló intézmény 2000-ben, az általános iskola bezárása után került közvetlen önkormányzati fenntartás alá. 2007. szeptemberétől sorsa közös a marcaltói oktatási intézménnyel. Ettől kezdve 3-tól 14 éves korig egy intézménybe járnak a marcaltói, ihászi, malomsoki, egyházaskeszői és várkeszői gyerekek, mely közben néhány évig művészeti alapiskolai képzéssel is bővítette tevékenységi körét. Az eddigi önkormányzati iskola és óvodák fenntartását 2007. szeptember 1-től 2008. június 30-ig a győri székhelyű Vocational Academy Alapítvány vette át. 2008. szeptember 1-től a Malomsoki Evangélikus Egyházközség működteti az intézményt, mivel a malomsoki gyülekezetnek mindig is szívügye volt az oktatás. A marcaltói evangélikus óvoda és iskola – megtartva az elmúlt tanácsi, önkormányzati és alapítványi évek hagyományát - Kmety György nevét vette fel.

Intézményi adatok:

Intézményünk földrajzi működési területe: Marcaltő, Várkesző és Malomsok és környező települések

Intézmény neve: Kmety György Evangélikus Általános Iskola és Óvoda

Az intézmény székhelye: Marcaltő Címe: 8532 Marcaltő, Fő tér 15.

OM: 201211

Telefonszáma/fax: 89/347-011

Email: kmety@wdsi.hu

Tagintézmény: Kmety György Evangélikus Általános Iskola és Óvoda Malomsoki

Tagóvodája: 8533 Malomsok, Kossuth u.2.

Telefonszám: 89/347-577

Fenntartó: Malomsoki Evangélikus Egyházközség

1.2. Helyzetelemzés:**1.3 Személyi feltételek**

A nyolc évfolyamos általános iskola évfolyamonként 1 osztállyal működik. Az iskolába felvehető maximális tanulólétszámot az alapító okirat határozza meg.

Óvodai csoportok száma: 2

Iskolai évfolyamok száma: 8

Napközis csoportok száma: 2

Tanulósobai csoportok száma: 2

Óvodapedagógus: 4 fő

Dajka: 2 fő

Tanító: 7 fő főállású

Tanár: 4 fő főállású, 1 óraadó

Szociálpedagógus: 1 fő

Pedagógiai asszisztens: 0 fő

Iskolatitkár: 1 fő

Gazdasági vezető: 1 fő

Takarítók, karbantartó: 3 fő

Tárgyi-dologi feltételek

A székhely intézmény a falu középpontjában fekszik, előtte nagy park, játszótér, mögötte tágas udvar, sok zöldterület található.

Alapterülete kb. 860 m². Mai formáját három szakaszos bővítéssel érte el (lévén korábban körzeti iskola volt). Újabb egysége a tornaterem; 1984-ben készült el. 1997-ben az iskola egy részét - felújítás után - az óvoda foglalta el.

A termek tágasak, világosak, bőséges hely jut a gyerekek felszereléseinek tárolására is.

Rendelkezésünkre áll: 2 +1 csoportszoba, 8 osztályterem, 1 tornaterem, 1 informatikaterem, egyéb terem, 1 egyéni foglalkoztató szoba, 1 könyvtár, szertárak, öltözők, ebédlő, 1 nevelői szoba, irodák.

A marcaltői óvoda a székhely intézményen belül helyezkedik el. 2 óvodai csoportszobával rendelkezik.

A malomsoki tagóvoda szintén a falu központjában, biztonságos környezetben található. Egy vegyes csoporttal működik. A csoportszoba, öltöző, mosdók együttes alapterülete 90 m², a füves udvar 750 m².

A nevelőtestület jellemzői

A pedagógusok végzettségüket tekintve főiskolát, egyetemet végeztek, így rendelkeznek a megfelelő képzéssel.

Alapvégzettségük mellett rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken (szakmai, módszertani).

Munkafegyelme, szakmai felkészültségük, igényességük biztosítja a minőségi oktató-nevelő munkát.

Intézményünkben 3 szakmai munkaközösség működik: 1 óvodai és 2 iskolai (alsós, felsős).

Nevelőtestületünkre jellemző a nyitottság, az új iránti fogékonyság, az ötletesség. Mindez elősegíti a tanár-diák jó kapcsolatát, az iskola demokratizmusát, a megszerzett szakmai tapasztalat pedig az igényes és eredményes munkát. Az iskolai munka igen jelentős részének tartjuk a tanulók szabadidős tevékenységének a szervezését. Csak színvonalas és a gyerekek számára vonzó foglalkozásokkal tudunk hasznos időtöltést nyújtani. E foglalkozások egyúttal lehetőséget adnak a tanulók tehetségének kibontakoztatására és sokrétűbb megismerésére.

1.4 Küldetésnyilatkozat

Intézményünk küldetése, hogy a keresztyén emberképből kiindulva a teljes személyt szólítsa meg. Ezért célunk, hogy diákjaink iskolánk falai között megtalálják a számukra megfelelő kihívást, a magas szintű oktatás, a személyes hit és elköteleződés, a közösség, a művészetek és a sport területein egyaránt. Ennek megfelelően a tanárok és diákok együttműködnek azon, hogy a jövő nemzedék felnőtt keresztyénként otthonra találjon a teremtett világban.

Mindezt ötvözni kívánjuk a névadónk, Kmety György, az 1848/49-es szabadságharc tábornoka által mutatott példával, amely jó mintául szolgál a becsület, helytállás és hazaszeretet mint örök érvényű emberi értékek kialakítása és megerősítése számára.

1.5 Jövőkép

Célunk, hogy a ránk bízott fiatalokat az evangélikus hagyomány szerint felkészítsük egyéni élethivatásukra, korszerű tudást, széles műveltséget, tevékeny szereteten alapuló felelős hitet közvetítsünk a ránk bízott tanulók felé. Szoros és hosszú távú együttműködést alakítsunk ki a helyi egyházközösséggel.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott tanulási lehetősége, fejlesztése.
- Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.

2.2. Az evangélikus nevelés

„...ha se lélek, se menny, se pokol nem volna, úgy csupán a világi kormányt a világ szerint tekintve ugyan nincs-e annak sokkal inkább szüksége jó iskolákra és tanult népre, mint az egyháznak?” (Luther Márton)

Alapelv: A tanulók ismerjék meg a Bibliát és az Egyház tanításait, hogy ezek által indíttatást kapjanak a keresztyén világnézet, a személyes meggyőződés kialakításához.

Cél: Ökumenikus szellemben ismerjék meg más keresztyén egyházak életét, tiszteljék mások vallásos meggyőződését. Az iskola távlati célja, hogy a keresztyén és az egyetemes emberi

értékek közvetítésével szociálisan értékes, az egyén szempontjából eredményes életvezetést folytató evangélikus, igaz keresztény felnőtté neveljük diákjainkat.

Feladat: A nevelés során a tanulók sajátítsák el a Biblia tanításain alapuló keresztény etika és értékrend szabályait, azokat építsék be magatartásukba. A tanulók sajátítsák el az Evangélikus Egyház hagyományait, szokásait. Az iskola nevelje szeretettel tanítványait, tanítsa őket felebarátjai iránti toleranciára, a békés együttélésre a másképp gondolkodókkal. Minden tőlünk telhetőt meg kell tenni azért, hogy a nevelés és oktatás során egyetlen gyermeket se érhessen hátrányos megkülönböztetés nemzetiségi, nemi vagy szociális helyzetéből adódó meghatározottságai miatt. Az iskola alakítson ki a tanulóban derűs, keresztény világszemléletet, hogy legyen erejük és bátorságuk új és meglepő élethelyzetekben szeretettel és helyesen dönteni. A szeretet talaján gyökeredzik a jóság, a türelem, a tolerancia, a segítségre szorulóknak támogatása.

Eszköz:

–Reggeli áhítat;

–Ima;

–Hittanórák;

–Istentiszteletek;

–Tanári/tanulói csendes-napok;

–Egyéb, az Evangélikus Egyház által szervezett programokon való részvétel (tanulmányi versenyek, pályázatok, stb.)

A ránk bízott gyermekeket a családokkal összefogva együtt neveljük. Az Egyház hagyomány- és szokásrendszere lehetővé teszi, hogy az intézményt elhagyó diákok különbséget tudjanak tenni a jó és a rossz, az igaz és a nem igaz, a helyes és a helytelen között, szilárd erkölcsű felnőttek legyenek.

2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó, mérlegelő gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók

egyéni képességeinek figyelembevétele, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.

- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák, digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása, IKT-sz eszközök használata).
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása, team tanítás,
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.
- A pedagógusok helyi intézményi feladatainak ellátása

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.

- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a tájékoztató füzetben illetve az e-naplón keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályközösség élén az osztályfőnök áll.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,

- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, és büntetésére.

2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely az élet következő három összetevőjének valamelyike szempontjából döntő:

- A személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), vagyis a kulcskompetenciáknak képessé kell tenniük az embereket arra, hogy életük során olyan személyes célok elérésére törekedjenek, amelyek kijelölését személyes érdeklődésük, törekvéseik, és a folyamatos tanulás iránti vágy határozza meg;
- Aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke), vagyis a kulcskompetenciáknak mindenki számára lehetővé kell tenniük a társadalom életében való aktív részvételt;
- Foglalkoztathatóság (emberi tőke), vagyis minden egyes embernek képesnek kell lennie arra, hogy tisztességes munkához jusson a munkaerőpiacon. Az egyes kompetenciák fejlesztése során figyelembe kell venni, hogy a kompetencia minden esetben hasznosítható tudást, ismeretekbe ágyazott képességfejlesztést és alkalmazáshoz szükséges attitűdök kialakítását jelenti.

- ***Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján***

- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül, oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek, az egyén szükségleteinek megfelelően.

- Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai gondolkodási kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

- Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

- Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

- A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

- Személyes és társas kapcsolati kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt

a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

○ Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

○ Munkavállalói és vállalkozói kompetencia

A tanuló legyen tudatában személyes, szakmai, üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek felismerésében, értelmezésében. Feladatunk, olyan készségek, képességek kialakítása, mint tervezés, szervezés, irányítás, tapasztalatok értékelése, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés. Követelmény, segítse a tanulót a mindennapi életben, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

2.5. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi három egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása;
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak;
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (énekek, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Iskola-egészségügy igénybevétele

- *Testi nevelés*

- ☐ ☐ higiénés nevelés (személyi higiéné, környezet egészségügy)
- ☐ ☐ megelőzésre nevelés (betegségek, fertőzőbetegségek megelőzése)
- ☐ ☐ kondicionálás (testnevelés, testedzés, sport, helyes testtartás)
- ☐ ☐ balesetek megelőzése (közlekedési-, háztartási-, iskolai-, szabadidős-)
- ☐ ☐ helyes táplálkozásra nevelés

- *Lelki (mentálhigiénés) nevelés*

- ☐ ☐ önismeretre, önfejlesztésre nevelés
- ☐ ☐ az emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés (barátság, párkapcsolatok, a szexualitás)

szerepe az egészségmegőrzésben)

□□ egészséges életvezetésre nevelés (konfliktusmegoldó képesség fejlesztése, az idővel való gazdálkodás szerepe, a rizikóvállalás és határai, a tanulás technikái, a tanulási környezet alakítása)

□□ környezeti hatások feldolgozására nevelés (az értékek ismerete, a stressz hatása az emberre,

túlterhelés, lelki ártalmak, urbanizációs ártalmak)

□□ az abúzus és a deviancia megelőzésére nevelés (szenvedélybetegségek elkerülése)

□□ érzelmi nevelés

• **Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek**

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos biológiai-pszichés tényezők elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,

- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

Az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.

- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakas elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mértén tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik, ám meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akarataikat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, természetismeret, irodalom, technika stb.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

c.) Tanórán kívüli feladatok:

- Egészségnevelési akciók
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon
 - Iskolai foglalkozásokba beillesztve
 - Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
 - Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
 - Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
 - Sportversenyek lebonyolítása
 - Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek.
- A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

d.) Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban

- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe – aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése
- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiéniája, fehérmű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánzás
- Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása

- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
- Nemi egészség, harmónia
- Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az

általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.6.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóiink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása.
- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

2.6.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

, tanulói együttműködésen alapuló tanítás biztosítása

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételeivel.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

BTMN tanulók értékelés alóli mentesítése 2018/2019-es tanévtől kivezetésre kerül. (Felmenő rendszer). Jogszabályi háttér. Nkt. 56§ (1).

2.6.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott módszernek megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételeivel folyik.

2.6.4.Általános fejlesztési terv

Az iskola céljai

- egész oktatási, nevelési rendszert átfogó, hosszú távú rehabilitációs célok.
- SNI tanulók jogaiának érvényesítése (Knt. 47.§) a Knt.6. melléklet szerinti sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások biztosítása.
- Megfelelő módszerekkel, pozitív pedagógiai attitűddel minden gyermeknek esélyt kell adni, hogy azzá válhasson, amivé lehet – képességei, adottságai alapján.
- Lehetőséget teremteni a pozitív tulajdonságok megerősödéséhez.
- A meglévő pozitív tulajdonságokra, képességekre építeni a hiányzó vagy hiányos képességek kialakulásában. Ebben a fejlesztési folyamatban az egész ember a fontos, az egész személyiség minősége.
- Személyközpontú, képességfejlesztő képzés.
- Az életkori sajátosságok figyelembevételén túl fokozott óvatossággal, kellő toleranciával kell kezelni az eltérő egyéni képességeket s ezek hatásait.

A fejlesztés (képzés) jellemzői

A sikeres integrációhoz elengedhetetlen:

- Az iskola szakmai, módszertani, szemléletbeli megújulása
- A kulcsszó és kiindulási alap: az egyéni differenciálás
- Mindenekelőtt a tanári attitűd: a gyermek képességeinek alapos ismerete, fejlesztésének érdekében a nevelésben résztvevők összehangolt, egymás munkáját ismerő, arra épülő együttműködése.
- Az egyéniesített pedagógiai segítséget minden gyermeknek meg kell adni, illetve minden gyermeket képességei szerint kell terhelni.
- Az ilyen pedagógus pedagógiai eszköztára gazdag és kiterjedt:
- A tanítási program változatos feldolgozására
- A gyermek sokoldalú tevékenykedtetésére
- A tananyag differenciált feldolgozása
- Az egyéni tanulási stílus és ütem tekintetbe vételével kiszabott vagy éppen a gyermek által önként választott feladatokra
- A teljesítmény szintek széles sávjának elfogadására
- A tanári irányítás mellett az együttműködésen alapuló tanulás (gyermeki pármunka, csoportmunka, egyéni feladatmegoldás) sűrű érvényesítésére

Főbb (sajátos) feladatok a SNI tanulók speciális fejlesztésében.

- a) A sajátos nevelési igény a szokásosnál nagyobb mértékű differenciálását, speciális eljárások, alkalmazását, ill. kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé!

b) A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása az SNI tanulók számára

- Sérülésspecifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása.
- Az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális segédeszközök használata; a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára nevelés.
- A kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével.
- Annak felismerése, hogy az SNI tanulók egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képesek.
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása az SNI gyerekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához.
- Az iskola pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a SNI gyerekek befogadására, együttműködés a sérült gyerekek családjával.

c) A rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása; alkalmazkodás az SNI tanulók típusához, az elmaradás súlyosságához, az egyéni fejlődés sajátosságaihoz.

d) Speciális eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazása – egyes tanulók igényei szerint.

A nemzeti köznevelési törvény által biztosított megsegítés lehetőségei

- felzárkóztatás (tantárgyi ismeretek, képességek)
- egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs tanórai foglalkozás
- mentesítés értékelés minősítés alól – egyéni foglalkozás biztosítása a felzárkóztatáshoz, egyéni fejlesztéshez (tantárgyak) tantárgyrészek
- egyéni fejlettséghez igazodó továbbhaladás (1. évfolyam 2 év alatt történő teljesítés)
- egyéni haladási ütem szerinti tanulás (alsó tagozat végéig)
- gyógypedagógiai normatíva
- gyógypedagógus szakember jelenléte; 2 főnek számító tanulók (osztálylétszám megállapításakor)
- segédeszközök, speciális tanszerek, tankönyvek használata, útiköltség, tankönyvkészítés

Közösségi nevelés céljai és feladatai

Igazi nevelő közösség messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

Célja: a közösségi keret segítse az egyén fejlődését képességeinek kibontakoztatását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

Feladatok:

- másság tolerálása
- együttérző magatartás kialakítása
- harmonikus embertársi kapcsolatok
- a tananyag elsajátítása során – minden pedagógus – fejlessze a beteg, sérült fogyatékos embertársak (tanulótársak) iránti elfogadó és segítőkész magatartását
- az alkalmazott változatos munkaformák (egyéni, páros munka, csoportmunka, differenciált

tanulás szervezés) erősítsék az együvértartozás és az egymásért való felelősség érzését

- a közösség alakítás nem zárja ki az egyéni bánásmódot
- Célok, feladatok, mindenkire érvényesek, de az egyéni adottságok, sajátos, szociális fejlettségnek megfelelően – egyéni szükséglet felismerése és az ahhoz való alkalmazkodás – fokozatosan válnak a közösség tagjaivá.)

Sajátos módszerek, alkalmazása – fejlesztési színterek szerint differenciált tanulásszervezés rendszeres és tudatos alkalmazása

- egyéni szükségletek felismerése, képességfejlesztés – változatos tevékenységek
- tervezése;
- személyre szabott – pedagógiai megsegítés
- apró lépésekben haladás elve
- hosszas, változatos begyakorlás
- túlterhelés csökkentése, elkerülése
- minimális ismeretek szem előtt tartása,
- formatív értékelést előzze meg: a diagnosztikai felmérés és értékelés (visszajelzés az elért szintről)
- segítő, ellenőrző eszközök használatának elfogadása és biztosítása
- szakvélemény által javasolt
- időtényező módosítás
- szóbeli vagy írásbeli számonkérés előtérbe helyezése
- mentesítő minősítés alól (szöveges értékelés ¼ évente - fejlődéséről visszajelzés)
- számonkérés változatos egyéni szükségletekéhez igazodó formáinak alkalmazása
- differenciált házi feladatok tervezése

Rehabilitációs foglalkozásokon: a szakvélemény által megjelölt fejletlen vagy hiányos részképesség, pszichés funkció célzott fejlesztése- egyéni tervek alapján, (kész terápiák felhasználása) helyi gyógypedagógus által.

Egyéni foglalkozásokon tantárgyi ismeretek, képességek felmérése után egyéni szükségleteknek megfelelő fejlesztés szaktanárok által – felzárkóztatás céljából, egyéni fejlesztési terv alapján.

Differenciált foglalkozás: az oktatás differenciálása (mint az integráció alapvető pedagógiai feltétele)

- Feltételei:

- Célok szerinti differenciált tanulás elve
- Módszerek individualizálása (differenciált tanulási segítségnyújtás elve)
- Teljesítményértékelés individualizálása (egyéni teljesítmény értékelés elve)
- Célja: A tanulók hatékony tanulásának segítése, az egyéni, a páros vagy csoportmunkában aktív részvétel biztosítása

Kibővült kompetenciák az integrációs oktatásban nevelésben (pedagógus tulajdonosságai)

a./ A pedagógus kötelessége

- a nevelés és oktatás során figyelembe vegye a gyermek, a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociális helyzetét és fejlettségét, fogytékosságát.

- segítse a gyermek, tanuló képességének tehetségének kibontakozását, ill. bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben levő gyermek, tanuló felzárkóztatását társaihoz.

b./ Az együttneveléshez (integrációhoz) szükséges kompetenciákkal rendelkező **pedagógus** rendelkezik magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség).

Aki:

- tananyag feldolgozásnál figyelembe veszi a TANTÁRGYAK, TARTALMAK (egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző) módosulásait
- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít;
- a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz
- a tanórai tevékenység során, foglalkozás során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság, vizsgálat, a tanulói tevékenység, elemzése alapján
- szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükségletekhez igazodó módszereket alkalmaz.
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedéshez
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatba.

A szakirányú végzettséggel rendelkező **gyógypedagógiai tanár** kompetenciája

- programok, programcsomagok összeállítása
- re(ha)bilitációs, habilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés
- közreműködés az integrált, nevelés-oktatás keretein belül a tanítási órákba beépíthető re(ha)bilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

A fejlesztésben résztvevő pedagógusok együttműködése

- az egy osztályban tanító szaktanárok és az osztályfőnökök pedagógus együttműködése folyamatos és a tájékoztatás, tapasztalatcsere is folyamatos

F: osztályfőnökök

- osztályfőnökök – helyi gyógypedagógus közti rendszeres konzultációk (1/4 évente); szöveges értékelés közösen, szülői tájékoztatás összehangolása. F: gyógypedagógus
- munkaközösség-vezetők, egyéni foglalkozást vezető szaktanárok és gyógypedagógusok között (tervezés: helyi tanterv – tanmenet – egyéni fejlesztési terv)

F: igazgató, gyógypedagógus

- gyógypedagógus – szakszolgálat között félévente konzultációk
- szakszolgálat – osztályfőnökök, szaktanárok igény szerinti kapcsolattartás

F: gyógypedagógus

- gyógypedagógus – szülők (havi fogadóóra)

A fejlesztés eredményességének minősítése

- szűrés, felmentés, szakvélemények elemzése
- kontrollvizsgálat figyelemmel kísérése (Szakértő Bizottsághoz jegyzőkönyv készítése)
- szakmai együttműködés, kapcsolattartás
- szakmai dokumentumok vezetése
- munkanapló - rehabilitációs foglalkozás
- egyéni (felzárkóztató) órák

- félévi, év végi osztályozó értekezletek,
- beszámoló évi fejlesztő munkáról
- félévi szöveges értékelések (tanulók tájékoztató füzetében)

Tevékenységek, munkaformák

- szóbeli, írásbeli
- differenciált munkaformák
(egyéni, páros, csoport, frontális)

Követelmény

Helyi tanterv – minimális követelmény ismeretek, képességek.

Módszerek, eljárások, eszközök

- differenciálásra alkalmas

2.6.4. Tehetséges tanulók fejlesztése, tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

2.7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulások, hittancsoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások tevékenységeivel a természetszeretet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra, nyílt nap
- Írásbeli tájékoztató
- Közös programok a Szülői munkaközösséggel
- Pályaválasztási tanácsadás
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
 - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
 - gyámhatóság,
 - szakmai szolgáltató szervezetek,
 - szakszolgálatok,
 - iskola-egészségügy,
 - kulturális és sportszervezetek,

- civil szervezetek.
- A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

2.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni munkarend, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény négy időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására (negyed évente).

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
 - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az intézményvezető ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az intézményvezető jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, pec) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben intézményvezetői engedéllyel lehet vizsgázni.

- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az intézményvezető adhat engedélyt.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

1. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
2. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
3. A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az intézményvezető által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
4. Az elnöki teendőket az intézményvezető vagy a megbízottja látja el.
5. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
6. A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
7. A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékoztatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
8. A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
9. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az intézményvezető a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
10. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
12. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
13. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
14. A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
15. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbelyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.

16. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni. 17. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni. 18. Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti követelményei a következők:

alsó tagozatos tanuló az alábbi tantárgyakból köteles osztályozó vizsgát tenni:

- **magyar nyelv és irodalom**, írásbeli és szóbeli vizsga,
- **matematika**, írásbeli és szóbeli vizsga,
- **idegen nyelv**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **környezetismeret**, szóbeli vizsga,
- hittan, szóbeli vizsga.

felső tagozatos, 5 – 6. évfolyamos tanuló az alábbi tantárgyakból köteles osztályozó vizsgát tenni:

- **irodalom**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **magyar nyelv**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **matematika**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **idegen nyelv**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **történelem**, szóbeli vizsga,
- **természetismeret**, szóbeli vizsga,
- **digitális kultúra**, szóbeli és gyakorlati vizsga,
- hittan, szóbeli vizsga,
- **testnevelés**, gyakorlati,
- **technika és tervezés**, gyakorlati,

7 – 8. évfolyamos tanuló az alábbi tantárgyakból köteles osztályozó vizsgát tenni:

- **irodalom**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **magyar nyelv**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **matematika**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **idegen nyelv**, szóbeli és írásbeli vizsga,
- **történelem**, szóbeli vizsga,
- **fizika**, szóbeli vizsga,
- **kémia**, szóbeli vizsga,
- **biológia**, szóbeli vizsga,
- **földrajz**, szóbeli vizsga,
- **digitális kultúra**, szóbeli és gyakorlati vizsga,
- hittan, szóbeli vizsga,

- **testnevelés**, gyakorlati
- **technika és tervezés**, írásbeli, gyakorlati

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 1. sz. mellékletben található.

2.10. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás, áramütés.
- Testnevelés: magasból esés.

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

Az iskola általános tantervű osztályaiban a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben a miniszter által kiadott kerettantervet választotta. A kerettanterv alapján készített helyi tanterv az 2013/14. tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamon lép életbe.

A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

Óraterv

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek	-	-	-	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem	2	2	2	2

Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	-	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Idegen nyelvként az angol illetve a német nyelvet (csoportbontásban) tanítjuk, a 4. évfolyammal kezdődően.

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 4 tanórán és heti 1 óra sportköri foglalkozáson történik.

A kerettanterv által meghatározott kötelező órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, szabadon tervezhető órakeretet az óraterv tartalmazza (+).

3.1. Óraterv 2017/2018. tanévtől

Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv, irodalom	9	9	8	6+2	4+1	4+0,5	4	4
Történelem					2	2	2	2
Angol*				2	3	3+0,5	3	3
Német*				2	3	3+0,5	3	
Matematika	4	4	4	4	4+1	4+0,5	4	3+1
Informatika						1	1	1
Környezetismeret	1	1	2	1+1				
Természetismeret.					2	2+0,5		

Fizika							1,5+0,5	1,5+0,5
Biológia							1,5	1,5+0,5
Kémia							1,5+0,5	1,5+0,5
Földrajz							1,5	1,5+0,5
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Rajz	2	2	2	2	1	1	1	1
Technika	1	1	1	1	1	1	1	
Hon és nép ism.					1			
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	3
Hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki					1	1	1	1
tehetséggondozás	1	1	1		1	1	1	
felzárkoztatás	1	1	1		1	1	1	1

*

Az angol nyelvet és a német nyelvet a negyedik osztályban szülői kérésre csoportbontásban tanítjuk.

Az evangélikus egyházi ének iskolai oktatásának tartalomfejlesztését a Magyarországi Evangélikus Egyház zsinata az egyház szervezetéről és igazgatásáról szóló 2005. évi IV. törvény 104. § (7) bekezdés a) pontja alapján elrendeli, az egyházi ének ismeretanyag beépítését a jelenlegi ének kerettantervbe.

A tartalombővítéshez szükséges órakeret:

1-4. évfolyamon, a törvényben előírt heti két óra 10%-a. (8 óra)

5-8. évfolyamon, a helyi tanterv óraszámait alapján 10%. (4 óra)

3.1.1 Óraterv 2020/2021. tanév

A Kormány 5/2020(I.31.) Korm. rendelete a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (IV.4.) Korm. rendelet módosítása alapján a 2020/2021. tanév óraterve a következő:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2		1	2	3	4	5	6	7	8
3	Magyar nyelv és irodalom								
4	magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+2	5+2	4	4	3	3+0,5
5	Matematika								
6	matematika	4+1	4+1	4	4	4+1	4+0,5	3+1	3+1
7	Történelem és állampolgári ismeretek								
8	történelem					2	2	2	2
9	állampolgári ismeretek								1
10	hon- és népismeret*						1		

11	Etika / hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Természettudomány és földrajz								
13	környezetismeret			1	1				
14	természettudomány**					2	2		
15	kémia							1,5	1,5
16	fizika							1,5	1,5
17	biológia							1,5	1,5
18	földrajz							1,5	1,5
19	Idegen nyelv								
20	első élő idegen nyelv				2	3	3+0,5	3	3+0,5
21	második idegen nyelv								
22	Művészetek*****								
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
25	dráma és színház*							1	
26	mozgókép-kultúra és médiaismeret*								
27	Technológia								
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
30	Testnevelés és egészségfejlesztés								
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	27	29	28
35	Szabadon tervezhető órakeret****	(2)	(2)	(2)	(2)	(1)	(2)	(2)	(2)
36	Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
	Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
	Összes tanóra	25	25	25	26	29	29	31	31

3.2. A csoportbontások szervezésének elvei

A csoportbontást a hittan oktatásánál alkalmazzuk a felekezeti hovatartozás szerint illetve az idegennyelv oktatásánál szülői igények alapján.

3.2.1. A választható foglalkozások szervezésének elvei

A tanév elején a szaktanárok által meghirdetett szakkörökre a tanuló írásbeli szülői engedély alapján jelentkezhet. Jelentkezésétől számítva a foglalkozásokon való részvétele kötelező. Hiányzását igazolnia kell. Kilépnie félévkor a vezetővel való egyeztetés után írásbeli szülői kérelem alapján lehet.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről alsó tagozaton a bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket. A felső tagozaton a szaktanár a tanév első óráján ad tájékoztatást erről.

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.4.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.

Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.

Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.

Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

3.4.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.

Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló és aktív tanulás az önművelés alapozását.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.

Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.

Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi életéhez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. (Netfit) A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóknak, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

3.6. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

Megfigyelés

Írásos kikérdezés

Szóbeli felelet

Tanulók által készített produktumok vizsgálata

Tanulói teljesítmények felmérése (felmérő dolgozat)

Füzetvezetés ellenőrzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be; számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött; jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

szaktanári,
osztályfőnöki,
igazgatói,
nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel illetve oklevéllel jutalmazhatók. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

3.6.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.

A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.

A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.

Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.

A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.

A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.

Önképzésre nevelés.

Önálló gyűjtőmunka végzése.

Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.

Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.

A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

3.6.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. A *témazáró dolgozat* megírására egy teljes tanórát biztosítunk, amelyről előre tájékoztatjuk a tanulókat.

A *kisdolgozatok*, *szódolgozatok*, *írásbeli feleletek* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók, és előzetes tájékoztatást nem igényelnek.

A tanulók témazáró dolgozatait a következő szabályok szerint jegyre és az öt szöveges kategória valamelyikére átszámíthatjuk:

- 0-39 nagyon gyenge, fejlesztésre szorul (1)
- 40 -59%-os gyenge, felzárkóztatásra szorul (2)
- 60-79% megfelelő (3)
- 80% - 90% jó (4)
- 91% - nagyon jól teljesített, kiváló (5)

3.6.3. Oktatási eredményvizsgálatok

„Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.

„Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).

Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában. (Kompetenciamérés, idegen nyelvi mérés)

3.6.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) történik.

3.6.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

Nagyon gyenge, fejlesztésre szorul

A tantervi követelményeket nem teljesíti. Ismeretanyaga csekély. Önálló alkalmazásra képtelen. Szóban és írásban segítséggel sem tud megnyilvánulni. Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

3.6.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggéseket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemszavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

A tantárgyi modul (hon és nép ismeret) értékelésre kerül.

A tanév végén a tanuló az egyes tantárgyakban elért kimagasló teljesítményéért kitűnő (5) osztályzatot kaphat.

A haladási naplóba a témazáró dolgozatok érdemjegyeit piros színnel, az egyéb osztályzatokat kék színnel, a szorgalmi feladatok jegyeit zöld színnel jelöljük. A félévi eredmények kék színnel, a tanév végi eredményeket piros színnel jelöljük.

3.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő közösségi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás, versenyen való részvétel támogatása.

A magatartási elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.

Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.

A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.

Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.

Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.

Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.

A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.

Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.

Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.

A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.

Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.

Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

A házirendet nagyon hiányosan tartja be.

A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.

A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.

Társaival szemben durva, goromba.

Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.

Fegyelmi fokozata: igazgatói intés.

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül.

Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.

Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.

Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.

Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.

Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.

Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.

Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.

Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja. Házi feladatait gyakran nem készíti el.

Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

3.8. A tanulók továbbhaladás

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

3.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,

- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

4. Az Óvoda Pedagógiai Programja

4.1 Az óvoda működésének törvényi háttere

- 2011.évi. CXCV. tv a Nemzeti Köznevelésről
- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- OAP módosításáról szóló 36/2012.(XII.17.) Korm. rendelet
- 20/2012.(VIII.31) EMMI rendelet a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 1997.évi XXXI.tv. a gyermekvédelemről
- A Magyarországi Evangélikus Egyház Törvényei- A közoktatási intézményekről
- 363/2012.(XII.17.) Korm. rend. az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- A 363/2012.(XII.17.) Korm.rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramja kiegészül a **3.§(4)-137/2018.(VII.25) Korm. rendelettel, amelynek életbe lépése 2018.szept.1.**

4.2 A felvétel szempontjai:

Az óvoda a gyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig, nevelő intézmény. Óvodáinkba felvesszük azokat a kicsiket is, akik a 3. életévüket a felvételtől számított fél éven belül betöltik. A gyermekeket felekezeti és etnikai hovatartozás nélkül fogadjuk.

4.3 Beiskolázás feltételei:

Az Evangélikus óvodánkban is a beiskolázás törvényi szabályozása a mérvadó. Óvodánkból a gyermekek automatikusan bekerülhetnek iskolánkba, de természetesen választhatnak más iskolát is. A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben válik tankötelessé.

4.4 A gyermekek szociális ellátása

Óvodánkban a törvények által előírt feltételek mellett biztosítjuk az ingyenes étkezést. A nem helyben lakó gyerekek számára ingyenes utazást biztosítunk (bérlet vásárlással vagy szállítással).

5. Az óvoda nevelési céljai

Az Evangélikus Óvoda – összhangban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával- legfontosabb feladatának tekinti a 2 és fél-7 éves korú gyermekek harmonikus, egészséges személyiségének kibontakoztatását, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Minden gyermek számára biztosítani szeretnénk, hogy magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön. Elfogadó és megértő légkörben töltsék mindennapjaikat, ahol segítséget kapnak a társadalmi leszakadás megakadályozására éppúgy, mint a tehetség kibontakoztatására.

Az evangélikus egyház nevelő intézményeként a Biblia szellemében a Luther-i tanítások szerint neveljük gyermekeinket. Célunk a keresztyén értékek közvetítése, hogy a gyerekek indíttatást kapjanak a keresztyén világnézet, a személyes meggyőződés kialakításához. Az óvodások ismerjék meg egyházuk hagyományait és szokásait. Az óvoda nevelje felebaráti szeretetre a gyermekeket. A családdal együttműködve megerősítsük az elemi szokásokat és viszonyulásokat (ember és ember, ember és természet, ember és tárgyi világ között). Nyitott, egymást megbecsülő, elfogadó gyermekeket szeretnénk látni. A keresztyén szellemű óvodai nevelés alapjának mindennek előtt a modellállítást tekintjük.

- harmonikus személyiségfejlesztés: mentális-értelmi fejlesztés
- szociális-közösségi fejlesztés
- testi fejlesztés
- gondozás
- változatos tevékenységformák biztosítása
- iskolai nevelés megalapozása

E célokból következően az óvónő dolga, hogy a „**keveset, lassan és jól**” elve alapján az „**itt és most**” legalkalmasabb megoldásait keresse.

Megértő és nem bíraskodó, együtt érző, de nem mindent elfogadó nevelői magatartást tanúsítson. A szabadság és korlátozás kellő arányával biztonságot és bizalmat, elfogadást és védelmet nyújtson.

Az óvoda helyi nevelési programjában az alábbi főfeladatok hangsúlyozottak (melyek átszövik az óvodai nevelés teljes rendszerét): a **játék** célja szerint segítsük sikerre vinni a gyerek kezdeményezéseit, tanítgassuk a társas alkalmazkodás szokásait az „óvodai nevelés játékkal mesével” c. program bizonyos elemeinek felhasználásával.

Segítsük hozzá a gyerekeket annak a képzeletkincsnek a begyűjtéséhez, ami a játék forrása és a mese elképzelésének feltétele.

Kíváncsiságot keltő tevékenységgel, könnyen utánozható minták nyújtásával rávezessük az óvodásokat a bővülő játék motívumkészletének összerakására, variálására.

Sok-sok egyéni és csoportos ismétlési lehetőséget adunk ahhoz, hogy a gyerek tanulja önmagát.

Törekszünk a megértő, egymásnak szakmai és emberi segítséget nyújtó munkahelyi légkör megteremtésére.

Technikai dolgozóink munkánk nélkülözhetetlen segítői és ennek megfelelően megbecsült tagjai közösségünknek.

Hitéleti kérdésekben az iskola hitoktató lelkesze rendszeres konzultációkkal segíti munkánkat.

Az óvodában heti rendszerességgel logopédus gondozza a beszédhibás gyermekeket.

5.1. Erkölcsi elvárások az óvodapedagógussal szemben

Az Evangélikus Óvoda dolgozóitól, pedagógusaitól elvárjuk, hogy a keresztyén értékek, a keresztyén életvitel példamutatói legyenek.

Megkívánjuk, hogy mindez – a gyermekek számára elsődlegesen érthető - nonverbális csatornákon is megnyilvánuljon. Elfogadó, problémamegoldó, pozitív, segítőkész, szeretetteljes, de nem elvtelenül engedékeny attitűd az elvárásunk. A gyermek és egymás tisztelete jellemezze kapcsolatainkat.

(Úgy teszem a dolgom mások javára, hogy csendben igyekszem a helyeset cselekedni).

Az óvodapedagógus legyen nyitott minden értékre, szakmai érdeklődését tartsa ébren.

Az egyházhoz való tartozás nem kötelező, de elvárjuk, hogy elfogadják az evangélikus intézmény sajátosságait.

Az intézmény vezetőségének lehetőséget kell teremtenie a dolgozók lelki épülésére (csendes napok, konferenciák), szakmai fejlődésre.

5.2. Erkölcsi elvárások a szülőkkel szemben

Az óvoda igaz keresztyén szellemisége a szülők támogatása nélkül nem valósulhat meg. Elvárjuk, tehát, hogy a szülők elfogadják, tiszteljék az óvoda evangélikus jellegét, értékrendszerét, nevelési elveit, becsüljék az intézményben dolgozókat. Ennek érdekében többféle módon lehetőséget biztosítunk, arra hogy az óvoda nevelési céljait, feladatait megismerjék, ismerjék jogaikat, kötelességeiket (lásd. család és óvoda kapcsolattartása.).

5.3. A csoportalakítás szempontjai

Miután mindkét óvodánk egy-egy csoporttal működik egyértelmű a vegyes csoport alakítása, ahol együtt neveljük 3 éves kortól 7 éves korig a gyermekeket. A megfelelő, oldott, elfogadó kapcsolat kiépítése a differenciálás alapja. Kis falvainkban megkönnyíti a beszoktatást a „csoportépítést”, hogy testvérek, rokonok, ismerősök, barátok kerülnek egy csoportba. Számos indok szól a különböző korú gyermekek együttnevelése mellett. Ezek sorából néhány:

- a családi viszonyokhoz közelebb áll
- szociális tanulás természetes útja (nagyok utánzása)
- nagyobbak segítik a kisebbeket
- nincs „évismétlés”
- kevesebb konfliktus (eltérő életkor-eltérő szükségletek)
- gyakran 4 évig tartó óvodába járás-u.az az óvónő, ez pedig érzelmi biztonságot ad.

5.4. Óvodakép – gyermekkép

Óvodánk, mint nevelési intézmény a hét éven aluli gyermekek szeretetteljes gondozására, az egészséges életmód jó szokásainak kialakítására, a zenei, vizuális és szóbeli anyanyelvi műveltség alapjainak lerakására vállalkozik. Az óvodás korú gyermeknevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a családi nevelés kiegészítője. Vállalkozunk arra, hogy megerősítjük azokat az elemi szokásokat, amelyeket a család életrendje alakít ki a kisgyermekben. Esetenként megismertetjük olyan szokásokkal, melyek átélésére intézményünkben van módja. Minden kisdéd egyszeri és megismételhetetlen. A

gyermeki személyiséghez igazítjuk a nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásokat. Az ismeretek terén mennyiségbeli követelményeket nem állapítunk meg. Óvodánkban méréses módszereket nem alkalmazunk, a türelmes, kivárá, biztató, támogató, „előhívó” nevelői magatartást helyezzük előtérbe. Pszichológiai tanulmányaink alapján hiszünk a látszólag haszontalan elfoglaltságok hasznosságában, ebben az életkorban. A gyermeki én megerősödése, bátorsága, társas ügyessége pedig azért alakulhat ki, mert nem kell állandóan külső támpontokhoz igazodnia. Vállalkozunk arra is, hogy gyermekeinket bevezetjük a keresztyén életmód, az evangélikus egyházi élet kisebb-nagyobb eseményeibe (hittan, minden hónap második vasárnapján gyermek Istentisztelet, rövid családi áhítatok keresztyén ünnepek előtt) Biztosítjuk, hogy gyermekeink sok szabad és irányított mozgásra kapjanak lehetőséget, alakítva így mozgáskoordinációjukat, közvetve értelmi képességeiket.

5.5. Elvárható eredmények az óvodáskor végére

A gyermek belsőérése, valamint a családi és az óvodai nevelési folyamat eredményeként általában eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget, iskolaérettséget. Az óvodásból iskolássá szocializálódás egy lassú átmenet folyamata.

1. Testi fejlettség, lelki fejlettség, szociális érettség (iskolaérettség) megléte egyaránt fontos az iskolai munkához.

- a testileg egészségesen fejlődő gyermeknél megjelennek az első alakváltozás nyomai, megkezdődik a fogváltás, összerendezettebb lesz a mozgása.

- a lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek kíváncsi, nyitott, érdeklődő lesz. Megismerő folyamatai tovább differenciálódnak. Megjelenik a szándékos bevésés, felidézés, megőrzés időtartama. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, alakulóban van az elemi-fogalmi gondolkodás. Érthetően, folyamatosan kommunikál, elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, környezetéről. Ismeri az alapvető viselkedési szabályokat, szűkebb lakóhelyét, (természeti-társadalmi környezetét).

- a szociális érettség a szükségletek kielégítésének késleltetése, feladattudat, önállóság, önfegyelem, kitartás alakulása. Együttműködési képesség kialakulása gyermekkel és felnőttel egyaránt. A feladattudat, feladattartás, kitartás már alakulóban van.

-SNI-s gyermekek esetében speciális szakemberek segítségével végzett, folyamatos, türelmes pedagógiai munka szükséges a fentiekben leírt képességek eléréséhez, hogy az integrált iskolai oktatásba részesülhessenek.

Programunk értelmében a nevelő legfontosabb feladata hagyni, hogy a kisgyermek egyénisége (individuuma) szabadon fejlődjék, ami természetesen nem azt jelenti, hogy mindent megengedünk neki, hanem azt, hogy teljes odafordulással bánunk vele, egészséges környezetet alakítunk ki számára, jó szokásokra, életritmusra, korához illő fegyelemre szoktatjuk.

Tudjuk, hogy a fejlődést segítő külső ráhatások közül a legfontosabb az anya személye, ezért szervezzük óvodánkat a család modelljére. Amikor a gyermek óvodába kerül, még sokáig szüksége van arra, hogy az ott lévő felnőtt, az óvónő, személyében az anya érzelmi biztonságot adó szerepét pótolja. A biztonságot az állandóság adja. A nevelőmunka szempontjából rangsoroljuk a gyermekek szükségleteit. A program alapján ezek fontossági sorrendet alkotva a következők:

- testi szükségletek
- védelem-, biztonság- és felnőttigény
- mozgás, cselekvés
- játék, képzelődés
- mese, beszéd
- együttlét a társakkal
- a kíváncsiságra alapozott, tágra értelmezett tanulás

6. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodás gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése ezen belül:

6.1. Az egészséges életmód alakítása

- **Testi szükségletek, gondozás, mozgásigény kielégítése**

Az Evangélikus Óvodában a gyermekek egészséges életrendjét a napirendi szakaszok folyamatossá tételével teremtettük meg.

Az alapvető biológiai fiziológiai szükségletek civilizált kielégítése mindenek előtt való. Ezek önkényes késleltetése vagy agyonszabályozása kínzó feszültséget okoz.

Fontosnak tartjuk az egészséges életmód kialakítását. A mozgásigény kielégítésének mind a kötött, mind a kötetlen formáját napi szinten alkalmazzuk.

- **A gyermek egészségének védeleme, edzése, óvása, megőrzése, egészséges életvitel,**

Fontosnak tartjuk a betegségek megelőzését és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítását. A betegségből felgyógyulókat fokozatosan szoktatjuk hozzá a terheléshez.

Megszervezzük a védőnői, orvosi, fogorvosi, vizsgálatot.

Prevenációs jellegű tornával igyekszünk megelőzni illetve javítani a lábboltozatot és a tartáshibákat.

Aktivizáljuk a keveset mozgó gyermekeket.

A lehető legtöbb időt a szabadban töltjük, így szoktatjuk hozzá a kicsiket az időjárás változásához, a hőmérsékleti különbségek elviseléséhez. A túltöltöttség veszélyeire is felhívjuk a figyelmet.

Hetente tartunk gyümölcsnapot (szülői segítséggel).

Igyekszünk az egészségre ártalmas ételeket kerülni és egészséges életmódra nevelni.

Fontosnak tartjuk a betegségek megelőzését és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítását.

Jó időben sokat túrázunk a közeli Marcal és Rába folyó partján.

Balesetmegelőzés: A gyermekekkel ismertetjük a védő-óvó eljárásokat az életkornak és fejlettségi szintnek megfelelően. Ezek az egészség és a testi épség védelmére, a foglalkozásokkal együttjáró veszélyforrásokra vonatkoznak. A tilos és az elvárható magatartásformák ismertetése.

A védelem- és biztonságigényüket állandó jelenlétünkkel elégítjük ki. Nem vagyunk a középpontban, de mindig "kéznél" vagyunk. Az óvónő személyes jelenlétével képviseli a csoportos együttlét óvodánkra jellemző elemi szabályait.

Beszoktatás:

A gyermekek védelem és biztonságigénye az óvodába lépés időszakában fokozott. Ezért látjuk szükségesnek ezt a szakaszt kiemelni. Óvodánk nyitott. Az új gyermekek mindig lehetőséget kapnak a fokozatos ismerkedésre egyéni tempójukban. Az első 1-2napon a szülők is bejöhetnek a csoportba, együtt játszhatnak gyermekeikkel. A beszoktatásnak kötött ideje nincs, ajánlott az óvónő kompetenciájában bízva tanácsaira hallgatni. Az elválás nehéz, a biztonságérzet megszerzése hosszú folyamat tapintatot, de meleg határozottságot is igényel szülőtől-óvónőtől egyaránt.

Az egészséges életmód szokásainak kialakítása

testápolás: önállóan mosakodnak, törölköznek, használják a wc-t, vigyáznak a mellékhelyiségek rendjére, fogat mosnak, hajukat rendben tartják, zsebkendőjüket helyesen használják.

öltözés: önállóan öltöznek, vetkőznek, holmijukat összehajtva teszik helyre, tudnak cipőt kötni, ha fázna vagy melegük van, segítenek magukon.

pihenés,alvás: Az alváshoz együtt készülünk. Bátran mindenki behozhatja otthonról hozott, "anyapótló" játékát. A pihenéshez elvárásunk a csend. A pihenést mindig mese, altatódal, imádság előzi meg. A gyermekek alvásigénye különböző, ezért az ébredés folyamatosan történik

étkezés: különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és -telítetlenzsírtartalmú ételek és italok csökkentése. A zöldségek és gyümölcsök ill.tejtermékek fogyasztásának ösztönzése. Ennek elérése érdekében az első szülői értekezleten ismertetjük a szülőkkel az általunk készített Étkezési Szabályzatot, amelyben javaslatot teszünk a születésnap, névnap stb.alkalmakra behozható egészséges finomságokra! A napi gyümölcsfogyasztás rendszerint megvan, főként az idénygyümölcsök idején, mikor sok felajánlást kapunk szülőktől, ill. a falu más lakóitól.

Ősszel egészségét szervezését tűzzük ki célul. Amelynek egyik fő témája az egészséges étkezés lesz, játékos, cselekvésbe ágyazott programokkal. Az egészségpedagógiai kultúráltság érdekében a szülői értekezletre előadót hívunk a témában, aki a családi (kiegészítő) táplálkozás fontosságát is hangsúlyozza.

Célunk a kulturált étkezési szabályok rögzítése, az evőeszközök helyes használata. Fontosnak tartjuk, hogy igényeljék az asztal esztétikus rendjét. Étkezés közben keveset és halkán beszéljenek. A tízórait, ebédet, uzsonnát együtt fogyasztjuk el, amely előtt és után imádsággal adunk hálát.

Összerendezett, harmónikus mozgás fejlődésének elősegítése

Gyermekeink önállóan és biztonságosan használják az udvari játékeszközöket, egyre hosszabb sétára, kirándulásra képesek.

A szabad mozgás gyermekek alapvető igénye, kielégítése programunkban kétféle módon történik.

Egyrészt a sok szabadban folytatott játék, ill. a játékidőben mindig rendelkezésre álló, szabadon választható mozgásfejlesztő játékok; másrészt a szabad mozgást változatosabbá tevő irányított mozgások.

Ez utóbbira heti egy alkalommal kerül sor. Az irányított mozgásos játékok mindig kiemelt lehetőségei a testi nevelésnek. De tudnunk kell: nem az iskolai testnevelési formák nyomán, hanem a játékokban tökéletesedik a már megtanult mozgások sokasága.

Testnevelési eszközök sokasága, egyéb eszközök, játékszerek a nap bármely időszakában történő kreatív bekapcsolása gazdagítja mozgáskínálatunkat, tartja ébren a gyermekek fantáziáját.

Óvodánkban fontosnak tartjuk, hogy heti rendszerességgel kezdeményezzen az óvodapedagógus olyan mozgásos játékokat, melyek a helyes testtartást segítik elő, szolgálják a testséma tökéletesedését. Időnként, szívesen mozgunk ritmusos zenére.

Az egyéni képességek kibontakoztatásának legjobb útja a mozgásélmény sokirányú megtapasztalása. Ezért a legjobb játék a kipróbált, megtalált, utánzott mozgások, mozdulatok más-más formában történő variálása. Kicsiknek, nagyoknak egyaránt szabad a környezetünk veszélytelen tárgyait szabad mozgásra használni.

Pszichológiai tanulmányinkból tudjuk, hogy milyen nagyon fontosak az egyensúlyozás gyakorlatai az értelmi képességek alakulásában, ezért ezek spontán gyakorlására úton útfélen sort kerítünk.

A mozgás öröm, a gyermek szervezetének szükséglete, fejlődésének mozgatója, játék és jelzés testi-lelki állapotáról. A modern életkörülmények következtében elvesztett mozgáslehetőségeket óvodánkban megpróbáljuk tudatosan visszaadni.

Néhány alapelv a mozgások, cselekvések gyakorlásához:

- ha az idő engedi a szabadban dolgozunk
- nem feledjük a fokozatosság elvét
- szervezéssel, túl sok magyarázkodással nem töltjük az időt
- nem várakoztatunk feleslegesen
- a kisebbeket nem unszoljuk

- hetente egyszer lehetőleg mindenki vegyen részt (egyéni fejlettsége szintjén) a közös irányított mozgásban

A mozgásfejlődés szakaszai megmutatkoznak a mozgásvégrehajtás minőségében, pontosságában, a mozgáskombinációkban, teljesítményben.

Óvodánkban mozgásos játék a nap bármely időszakában kezdeményezhető akár a gyermekek részéről, akár az óvónő javaslatára, de hetente egyszer közös irányított mozgásra hívjuk a gyermekeket.

6.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermek magatartása érzelmi vezéreltségű. Érzelmi biztonság, állandó értékrend, szeretetteljes légkör veszi körül őket. Az óvodai kapcsolatokat pozitív érzelmi töltés jellemzi. A csoportok kis létszáma miatt családi a hangulat, amely elősegíti az éntudat fejlődését, teret enged a gyermek önkifejező törekvéseinek. Elfogadásra, megértésre nevelünk, hiszen az emberek különböznek, egymástól-mások vagyunk, egyszeriek és megismételhetetlenek. Ebben segítenek a keresztény nevelési elveink. Kapcsolatban állunk a pápai Fogyatékkal Élők Szülői Szervezetével, akinek tagjai szívesen jönnek, hozzánk műsort adni. Ekkor magukkal hozzák fogyatékkal élő gyermeküket. Ezek meghatározó közös élmények a segítőkészség, együttérzés, figyelmesség, együttérzés kialakítására. Az értékorientáció tájékozódás az értékek világában, ami egyéni választáson alapszik. Ezért fontos, hogy a kicsiket életszerű körülmények között kell tevékenykedtetni, hogy tapasztalatokat szerezzenek, s abban átélve maguk alakítsák ki normáikat. Az értékes felé orientáljuk őket!

Elsődleges értékeink:-nemzeti identitás tudat, keresztény kulturális értékek, hazaszeretet, szülőföldhöz, családhoz való kötődés.

Az óvodai lelki nevelés, hittan tanítás, mint keresztény kulturális érték

Egyházi, evangélikus intézményként a fent említett értékeket a 3-7 éves gyermekek harmonikus lelki fejlődését, az evangéliumi nevelésen keresztül szeretnénk elérni. A bibliai történetek, az imádság és ünnepek szeretetteljes bensőségével az érzelmi biztonság, egy erkölcsi alap kialakítása a célunk, valamint a gyermeki bizalom kiépítése a Mennyei Atya felé.

Feladatunk:

- a gyermeki érdeklődés elindítása Isten tetteire
- keresztyén erkölcsi tartalmak plántálása (személyi válogatás nélküli szeretet, megbocsátás, önzetlenség, ragaszkodás)
- képzelet, fantázia, emlékezet fejlesztés a bibliai történetekkel
- a gyermeki készségek, jártasságok erősítése a vizuális és manuális tevékenységek során
- a családok bekapcsolása az egyházközösség életébe

Legtöbb 3-6 éves gyermek az óvodában hall először Istenről, Jézus Krisztusról, ezért rendkívül fontos, hogy a válogatásra került történetek, dalok a szerető, a gyermekekre figyelmet fordító, imádságot meghallgató Atya Istent emeljük ki. A keresztyén énekek kiválasztásánál éppúgy követelmény a hangterjedelem figyelembe vétele, mint a gyermekdaloknál.

A gyereki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi dolgozójának kommunikációja, viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

6.3. Az anyanyelvi,-értelmi fejlesztés megvalósítása

AZ anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Mintaadó, szabályközvetítő beszélő környezetre van szükség. A gyermek meghallgatására, kérdéseinek támogatására figyelmet kell fordítani.

Az óvodai nevelés az egyéni érdeklődésre a gyermeki kíváncsiságra épít. Az értelmi nevelés a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, gyakorlása.

7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

7.1. Játék, képzelődés

Összetett képességfejlesztési területek a játék és a mesehallgatás.

A játék szükséglet és létforma a 3-7 éves gyermek életében. Az óvodás évek alatt a gyermek lassan 4,5- 5 éves korára megéri a csoportos játékra, mely az óvoda egyik vonzó kínálata. A játékidőt óvodánkban külön védelem illeti. Legfontosabbnak tartjuk, hogy semmi ne zavarja

nyugalmát, örömszínezetű legyen. Megkérjük a szülőket, hogy a délelőtti órákban ne zavarják az óvónőket, a szükséges napi információcsere reggel és a délutáni távozáskor lebonyolítható. Óvónői szemmel a játékidőt kétféle játék jellemzi. Egyrészt a gyermekek önkéntes, szabad akaratából induló játékok. Másrészt az óvónő által felvetett szimbolikus szerep, konstruáló, társas, szabályjátékok, mozgásos játékok.

A felvetett játéktémák igazodnak az évszakok, jeles napok, ünnepek természettől adott váltakozásaihoz. Megjelennek az átélt közös, vagy egyéni, de mások által is korábban átélt élmények. Számos kelléket gyűjtöttünk és gyűjtünk be a szimbolikus játékokhoz.

Természetesnek vesszük az óvodás életkor elején még gyakrabban előforduló gyakorlójátékot. Kihasználjuk az 5-6-7 évesek megjelenő igényét a társasjátékok, táblásjátékok iránt. Számtalan "okos" társasjátékot szereztünk be ebből a célból.

Nálunk a játék a képességfejlesztés, ismeretépítés fő színtere is.

Mindenféle fejlesztés, korrekció csak az életkorra jellemző fő tevékenységi formában valósítható meg eredményesen ez a felismerés munkánk alapja.

Az ember életének egyes szakaszaiban jellegzetes tevékenységformákon keresztül (a gyerek játszik, az iskolás tanul, a felnőtt dolgozik) fejezi ki és tanulja önmagát és a környező világot. A fő tevékenységformában rejtetten, életkoronként és egyénenként változó arányban a másik kettő is benne foglaltatik.

Az óvodáskorú gyermek a játékban él és fejlődik. Minden fejlődés értéknövekedés, amely az ember megismerő és teljesítőképességének gyarapodását, kreativitásának és önkiterjesztési törekvéseinek kibontakoztatását foglalja magába.

Kisgyermekkorban az idegrendszeri érés főleg az érzékszervi működésekben, a mozgás fejlődésében és szabályozásának növekvő képességében mutatkozik meg. Később képes a gyermek utánozni a látottakat, hallottakat elraktározni, próbálgatni, ismételni, cserélgetni és belőlük újat alkotni. Fantáziájának működtetésével ügyességre, értelmi mozgékonyagra tesz szert.

A fejlődéshez külső feltételekre is szükség van. A fejlődés feltétele, hogy az érési folyamatok minél gazdagabban mintázott környezetben "találják" a gyermeket. A tanulás nem más, mint tapasztalatszerzés. A gyermek kísérletezgetései során érdekes és változó visszajelzéseket szerez és igényel környezetétől. Ez olyan megerősítő hatású, hogy további kíváncsiságra, tanulásra ösztönzi. Vagyis: a kisgyermek nem tud nem tanulni! A játék belső indítékai normális külső környezetben elegendőek ahhoz, hogy a gyermek tanuljon.

Minden új ismeret akkor épül be igazán a kisgyermek gondolkodási sémáiba, ha nyitott, oldott, befogadó állapotban van.

Az Evangélikus Óvodában ennek a nyitott állapotnak a külső, belső megteremtésén fáradozunk, gyermeknél, felnőttél egyaránt, mely záloga keresztyén szellemi nevelésünknek. A vizuális, térbeli tájékozódási, motoros és taktilis képességek biztos segítői az útvonal és labirintuszjátékok, a mozgásos térbejárások, téralakítások, szembekötődik, páros játékok, felelgetődik, találós kérdések, rajzolások, a társas kapcsolatokat, emberi viszonylatokat, érzelmeket megjelenítő szerepjátékok.

Meggyőződésünk:

A játék valamennyi tevékenységformát magába foglalhatja, ami az óvodáskorú gyerekeknek érdekes lehet.

7.2 Énekes gyermekjátékok

Az énekes népi gyermekjátékok sokaságával ill. az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokkal alapozzuk meg a zenei anyanyelvet. A kisgyermek hallása, ritmusérzéke a rendszeres játék és éneklés hatására spontán fejlődik. Mivel a gyermeknek még nincs kialakult értékrendszere, kötelességünk megszüntetni az őt ért hatásokat.

Óvodánkban arra törekszünk, hogy a legértékesebbet nyújtsuk gyermekeink számára. Tudatosan törekedünk arra, hogy tapintatosan távol tartsuk a beszivárgó ún. " divatos " gyermekzenét. Ünnepeink, mindennapjaink zenei agyagát " tiszta forrásból ", az életkor számára feldolgozható egyházzenei anyagból és Forrai Katalin: Ének az óvodában dal anyagából merítjük.

Mindennél fontosabb azonban, hogy amikor csak lehet énekeljen az óvónő és énekeljenek a gyerekek is.

Lényeges, hogy a felnőtt ebben is biztos támasz legyen. Azaz énekes játék jó, amelynek egyszerű a szabálya. Így a zenére és a játékokra figyelhetnek a gyerekek. Az éneklés a csoportos játékok egyik lehetősége, de egyéb játékhelyzetből is következhet. A hallás és ritmusérzék fejlesztő mozzanatokat a játékdalok magukban hordozzák. A zenei megformálásban az óvónő tudatos, de a gyerekek számára nem formálunk belőle külön feladatokat.

Az éneklést vagy a gyerekek kezdik, vagy az óvónő, vagy a délelőtti közös együttlétkor játszunk körjátékot.

A zenei elemeket a helyes, szép előadásmóddal, utánzással gyakorolják a kicsinyek. Az élő zene, az éneklés természetesen ösztönöz a tiszta, csengő hangképzésre, az egyenletességre, a mérőütés szívdobogáskénti lüktetésére, a tempó, dinamika, a hangmagasság változásaira, a zenei súlyok kiemelésére. Az altatókat például halkan dúdoljuk. A párbeszédes szövegű dalokban a szereplőket különböző hangszínnel jellemezzük.

A dalok válogatásának szempontjai: a gyerekek által tisztán kiénekelhető hangterjedelem, az aktuális érzelmi állapot, a játékszabályok áttekinthetősége, a térformák és a mozgásanyag változatossága.

7.3 Vers-játék a nyelvvel

A verset a hangzás és a hangulat felől fogják meg a gyermekek. Mondóka, dramatikus, szöveges gyermekjáték mindennap előkerül. A népköltészet verses anyaga eleve mozgásos játék is. Párban, kisebb csoportokban, közösen a játéköröm kedvéért számtalan önkéntes ismétléssel ragad rá a gyermekekre.

A kicsik számára az ölbeli játékok gazdag tárháza megkönnyítheti az elválás nehéz időszakát, a nagyobbak számára a finom humorú gyermekversek - magyar költők tollából - gazdagítják a játékot, növelik illúzióját, kifejezik gyermek, felnőtt kedélyállapotát. Az óvónő által esetenként spontán kitalált kifejező mozgások fokozzák a hangulatot, játékos kedvet.

A vers játék az érdekesen, szépen hangzó beszéddel. Mondani kell és nem tanítani.

Mondhatunk verset játékidőben, a játék gazdagítására, a gyermekek kezdeményezésére, időnként a délelőtti közös együttlétek alkalmával, mozgással, bábbal kombinálva. Mialtal egyre több gyermek 2 és fél évesen kerül be óvodáinkba még több e korosztálynak szóló ölbéli játékokat mondókát, hintáztatót, lovagoltatót, csiklandozót stb. kell felelevenítenünk. Új elvárásként jelenik meg számukra a még bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságainak megismerése a csoportbeli differenciálás hatékonyabb végrehajtása miatt.

7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Lehetővé tesszük, hogy bármikor fessenek, gyúrmázzanak, rajzoljanak, vagdossanak, hajtogassanak, barkácsoljanak a gyermekek. Rajzolni, festeni mindig nagy felületen kezdünk. Szeretjük az erőteljes nyomot hagyó rajzeszközöket, széles ecseteket különösen a kisebbeknél.

Amit készítünk, valamilyen formában az egyéni, vagy csoportos játék kelléke lesz. Öncélúan soha nem rajzoltatunk!

Jó, ha a felnőtt, köztük ül, és ő is elfoglalja magát. A technikákat, az anyagokkal, eszközökkel való bánásmódot meg kell mutatni. Nem mondjuk meg, hogy mit tegyenek, hanem abban segítünk, hogy hogyan és miből, mivel lehet valamit készíteni. Az elkészítés folyamata is játék, s az elkészült tárgy, kép, kézimunka játékszer lesz, lehet valamelyik ügyességi vagy szimbolikus játékban. Az eredményt nem minősítjük!

Ábrázolni, kézimunkázni többnyire játékidőben gyermeki, esetenként óvónői kezdeményezésre szoktunk.

A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a személyiség fejlődésnek.

Ünnepeink előtt nemzeti szimbólumainkat változatos technikákkal készítjük el, majd ezekkel díszítjük fel óvodánkat. Március 15-én a falu közösségével együtt ünnepelünk. Erre az alkalomra az ünneppel kapcsolatos témájú rajzkiállítást szervezünk a gyermekek munkáiból.

A gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatása még az óvodai évzárókor valósul meg, amikor is az év folyamán készült alkotásokat mutatjuk be. Esztétikus környezetben tekintjük meg minden évben a helyi Gyűjtőszobát, ahol a népi díszítőművészet tárgyi emlékei kapnak helyet, betekinthetünk, részesei lehetünk a régi paraszti világnak ezzel is fejlesztve a gyermeki személyiséget,.

7.4 A külső világ tevékeny megismerése

Számlálgatás - méricskélés - a tér alakítása - időbeliség

Az életünk tele van matematikai tartalommal. A gyermek játéka során számtalan ilyen problémával találkozunk. Csupán annyi a dolgunk, hogy mindezeket észrevegyük, rácsodálkozzunk a problémára és megoldjuk az éppen aktuális játék- vagy munka jellegű szituációnak megfelelően. Az irányok megnevezése, a hasonlítgatások, összegyűjtés szétválogatás, párosítás, időbeliség felfedezése, megnevezése, a formák letapogatása játék közben olyan természetes, mint a mondókázás, dúdolgatás.

A bújócskázások a téri irányok, viszonyok ismerete nélkül nem érdekesek. Játék során mindig szükség van a megfelelő kuckó különböző módon történő kialakítására- térformálásra, a vár, toronyépítés alapvető statikai ismeretek nélkül kudarcba fulladhatnak. A teremrendezés a térbejárásnál túl alkalmat nyújt a különböző játékok adott szempontú szétválogatásához.

Megszámláljuk, hányan vagyunk, mennyi tányérra, kanálra lesz szükségünk, jobb vagy baloldalra tesszük a kést, vagy hány szál virág fér a vázába. Ha hajtogatunk, megfigyelhetjük a szimmetria jelenségét, öltözködéskor, tükör előtti fogmosáskor, fésülködéskor a test szimmetriájának átélésére kerül sor. Ilyenkor adódik a párok egyformaságainak, a jobb bal különbözőségeinek felfedezésére. Mozgunk, tornázunk apróbb, nagyobb eszközökkel, labdákkal és a gyermek felismeri az alaki, nagyságbeli, téri viszonyokat, miközben alakul ítélőképessége, fejlődik tér, sík, és mennyiségszemlélete.

Az időt a napirend a különböző események, ünnepek, születésnapok tagolják kisebb, vagy általunk csak segítséggel belátható (ünnepváró naptárak) szakaszokra.

Nagyobb gyermekeink szívesen oldanak már meg játékos feladatokat különféle foglalkoztató füzetből. A szükséges útmutatást az óvónő megadja.

Számlálgatni, méricskélteni, összehasonlítani többnyire játékidőben, óvónői, gyermeki kezdeményezésre szoktunk, időnként megvitatjuk a közérdeklődésre számot tartó problémahelyzeteket a délelőtti együttlét alatt.

Természeti- társadalmi környezet- beszélgetés

Az Evangélikus Óvodánkban megpróbálunk úgy élni és dolgozni, hogy mintát nyújthassunk egy örömteli, a természeti, emberi környezettel harmóniára, képes életmódra. Társadalmi környezetünkre jellemző, hogy mindkét falu népessége folyamatosan csökken. A fiatalok a városba költöznek. Szaporodnak az üres házak, amelyek jobb esetben nyaralókká válnak. Falvaink elöregedése folyik napjainkban.

Falusi óvodaként a természeti környezettel, sokkal szorosabb a kapcsolatunk, mint egy városi intézménynek. Igyekszünk is kihasználni ennek minden előnyét.

A gyermek nyitottságára építve az óvoda segíti elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, a szülőföldjét, az ott élő embereket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat, néphagyományokat szokásokat. A közösséghez való tartozás, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja, amely a nemzeti identitáshoz vezet.

Figyelemmel kísérjük a növények fejlődését, növekedését. Télen gondoskodunk a szorgalmas cinegéről, tavasszal meglessük, megérkeztek e már a fecskék. Az állatok védelme ilyen élmények hatására épül be személyiségükbe. Az óvodások szeretik az állatokat. Utánozzák hangjukat, mozgásukat. Szívesen teszünk ki könyvespolcainkra ismeretterjesztő könyveket, atlaszokat. A külső világ számtalan vonzó, izgalmas "kínálata" észrevétlenül szolgálja hazaszeretetük, nemzeti kultúránk hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszonyának

kialakulását. Játékában felhasználja ismereteit, folyamatosan gyakorolja, fantáziájával gazdagítja, átéli a megismerés, cselekvés örömét.

Beszélgetünk és nem a kérdések sokaságával faggatjuk a gyermekeket, egyenirányítva így gondolkodásukat. A gyermekek mondanivalóját kiegészítő, hozzátoldó felnőtt közléseket tartjuk ösztönzőbbnek, mint a kérdve kifejtés iskolás módszerét. A kötöttségektől mentes gondolkodás és a beszédkedv játékos megnyilvánulásai ezek. A valódi tartalom mindig maga a beszédkapcsolat felvétele és fenntartása, az érzelmi összetartozás megerősítése. Fontosak vagyunk egymásnak. Udvariasan, de nem körülményesen és egyáltalán nem didaktikusan beszélgetünk.

7.6 Környezetvédelem, környezettudatos magatartás

Az óvodai nevelés általános feladatai a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása. Ez hitünkéből fakadóan mindennapos. Gyermekeinket a teremtett világ szépségeinek megbecsülésére, ez iránti hálára neveljük. Óvodáink vízügyileg kiemelt területen helyezkednek el az ún. GEMARA (Gerence-Marcal –Rába) vidékén. E folyóink tényleges közelsége számtalan lehetőséget ad, hogy minden érdekes természettel, környezettel kapcsolatos eseményt megbeszéljünk, sőt érzékszerveinkkel tapasztaljunk is. (Tapsztaltunk –láttunk már áradásokat-következményeivel, a vörös iszap katasztrófát, folyómeder kotrást stb., de meg tudjuk figyelni a növény és állatvilágot és még sorolhatnám.

Életkoruknak megfelelő szinten, általában projekt jelleggel, játékos feladatokkal dúsítva megünnepeljük a VÍZ (03.22) a FÖLD (04.22) a MADARAK ÉS FÁK (05.11) NAPJÁT. Ezekhez a programokhoz természetesen hozzákapcsoljuk a megfelelő bibliai történetet is. (Noé bárkája, Teremtés történet stb.)

A szelektív szemétygyűjtés fontossága is előtérbe került.

Óvodáink csoportjaiba is ennek tudatában válogatjuk a keletkező hulladékokat.

Rész veszünk szervezett papír, vas és elektronikai hulladék gyűjtésben is. Igyekezünk tudatosítani a reánk bízott kicsikbe, hogy az emberi cselekedet nyomot hagy a természetben.

- **Az anyanyelv**

Az anyanyelv megtanulása óriási teljesítmény.

Az anyanyelvet kisgyermek nem grammatikus módszerrel, hanem a beszélő szándékát kitapogatva alkotja, gyúrja, tanulja meg. A közleményeket meleg és hideg érzelmi pólusokra rendezi, elfogadó és elutasító beszédviselkedésre hangolódik rá. A beszédhelyzet, a szavak mögötti szándék és a beszélő személye nagyon fontos. A beszéd és viselkedés egyértelműsége az egyik legfontosabb követelmény (kongruencia) Az anyanyelv mondataival a magyar nyelvközség észjárását, kultúrájának alapelemeit is birtokba veszi kisóvodásunk. A család, a szülőföld és egy nyelvközség így köti magához a gyermekkori emlékek ezernyi eltéphetetlen szálával a közénk csöppent kisgyermeket, s felnövekedvén ebből lesz tartás, önismeret, társas élet, sors, és hazaszeretet. Természeti - társadalmi környezetünk, életünk eseményeiről, jelenségeiről mindig szívesen beszélgetünk akár az óvónő, akár gyermek kezdeményezésére a délelőtti együttléteket is felhasználjuk időnként arra, hogy a tapasztaltakat röviden megvitassuk.

• A mese

Óvodánkban a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi hagyományokat felelevenítő mondókák rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. Feladatunk itt is az igényes, korosztálynak való válogatás, az értékes bemutatása, tanulása.

Mesehallgatáskor egyértelműen befogadó, odahallgató amivel, sokkal mélyebbre hatol a nyelv birtoklásának, használatának lényegébe, mint amikor beszél.

Ilyenkor a belső képsor a szó segítségével elevenedik meg a felnőtt érzelmeket megmozdító beszéde nyomán.

Ennek a közlésformának a ritmusa, képi ereje, folyamatossága, hangulata fogva tartja a hét éven aluli gyerekek figyelmét, mert ebből teljességgel hiányzik a közvetlen oktató szándék. A mese: a valóság és a vágyak közötti szivárványhíd, amelyet az élőbeszéd fordulataiból építünk fel. Ezen könnyen közlekedik a gyermeki gondolkodás és a képzelet. Örömforrás és társas élmény, amely a játékhoz hasonlóan nagy belső energiákat mozgósít. Épp úgy, mint a játék, nem az egyik óvodai foglalkoztatási lehetőség, hanem az egyetlen szóbeli közlésforma, amelynek segítségével a gyerekkel szót válthatunk arról, ami a pillanatnyi, kézzelfogható benyomásokon túl a legjobban foglalkoztatja saját személyét és a világegyetemet illetően. Az átélés szintjén közös lényegük az, hogy mindkettő kísérlet önmagunk elhelyezésére a világmindenségben. Ki vagyok én? Honnan kerültem ide? Mi az, hogy élek? Mi lesz velem, ha elszakadok a szüleimtől? Miért nem maradhatok mindig kicsi és védett? Mi vár rám, ha

valamit nem tudok megtenni? Ki fog segíteni és hogyan? Mik a nagy örömök és szomorúságok? Hol vannak a végső határok és átjárhatók-e? Mik a titkok, amiknek megfejtése nagy veszedelembé sodorhat? Ilyen és hasonló kérdések foglalkoztatnak bennünket életünk különböző korszakaiban más-más szinten. Ezekre kísérel válaszokat adni a mese, a művészet és a hit.

A tündérmesék pedig mélyebb értelemben arról szólnak, hogy az élet ajándék és vállalkozás egyszerre. A születés: csoda. Az önálló létet azonban ki kell vívni. Szülői gondoskodás, fölnevelő jószág nélkül az embergyermek elpusztulna, de eljön az idő, amikor búcsút kell venni a kapufélfától, és az anyánk sütötte hamuban sült pogácsával el kell indulni szerencsét próbálni. Próbák és veszélyek nélkül nincs értelmes élet. Az út titkokkal teli, és a földi, égi és alsó világ tájain kanyarog. Az ember számára mértéket és határt szab egy magától értetődő világrend, amelynek megsértése önvesztő veszedelmekbe sodorja az élet és halál partján egyensúlyozó mesehőst. A mesei cél: életcél. Az egyetlen menedék és juttatom a másik emberrel kötött szövetség vagy szeretetkapcsolat. A holtig hőséges társ megtalálása, az emberhez méltó életfeltételek megteremtése, az élet és örök ifjúság vizének megszerzése, az igazság győzelemre segítése.

A népmesék erkölcsi nevelő hatása mélyen átjárja a személyiséget. A mesében az adott szót meg kell tartani, az ígéretet be kell váltani. A végakaratot minden körülmény között teljesíteni kell. A vándorlót be kell fogadni, az éhezőt meg kell vendégelni. Alvó embert vagy állatot nem szabad megölni. A küzdelmet szemtől szembe vívják, a harcmodorban az ellenséges szereplők megegyeznek, karral, karddal, varázslattal harcolnak. Aljasul csak a boszorkány támad. Rendre pórul is jár.

A hamisság pora is szélbe szóratik. A gyengét, a kicsit védelmezni kell. A gyermeki és mesei megfelelései következtében mindez kimondatlanul is mélyre hatol és beépül a kicsik erkölcsi érzelmeibe és szabálytudatába.

A mesehős része, ismerője és formálója a világnak. Az ember eredeti rendeltetése helyreáll. A mese a gyermekkor lelki, érzelmi színvonalán jeleníti meg azt, amit mindnyájan elemi igazságként élünk át, hogy az embernek, mint teremtménynek feladata van a világban, meg kell küzdenie a rosszal, törekednie kell a jóra. Az ember sorsát hatalmas, titokzatos erő irányítja, de az élethelyzetek megoldásában neki is ügyesnek és okosnak kell lennie. El kell viselni a kudarcokat, fájdalmakat, ki kell találni a szokatlan megoldásokat a talpon maradáshoz. Kitartani a szerencsés végkifejletig.

Mindez az édes anyanyelven szól, egy ismert és kedvelt felnőtt tolmácsolásában. A mese: az anyanyelv zenéje, észjárása a játékkal együtt a kicsinyek "tanuló iskolája". A mese -képi és

konkrét formában-esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel is feltárja a megfelelő viselkedésformákat. A felnőtt beszédéből figyelhetik meg a gyerekek, hogyan kell elképzelt vagy megélt eseményeket tagolni, szavakra átfordítani, epikus távolságtartással másoknak elmondani, kölcsönösen egymásra figyelni.

Mi ez, ha nem a későbbi tanulási folyamatok megalapozása? Mindezt a tartalmat és hatást azonban elsősorban és majdnem kizárólag a szándékosság nélkül, ösztönszerűen és tökéletes költőiséggel kitalált, fejből mondott népmesék közvetítik.

Mesélni csak csendben, ráhangolódva lehet, ezért minden gyermek ott ül meseország kapujában és az elcsendesedés után kezdődik a mese.

• **Társas kapcsolatok**

Az óvodában kialakult szokások a gyermekek igényévé válnak.

Aktívan részt vesznek a közös tevékenységekben, elfogadják az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat. Vegyes csoportokban felerősödik a társas kapcsolatok fontossága. A kiscsoportos korú gyermekeknek nem csak a felnőtt, hanem nagyobb társa is modell, követendő példa. A nevelődés hosszú folyamatának egy állomásán észreveszik, ha társaiknak segítségre van szüksége, önállóan keresik a segítségnyújtás módját.

Az óvónő és társaik közlését, kérdését figyelemmel, türelemmel hallgatják meg, az óvónő kérdéseire érthetően válaszolnak, kéréseit, útmutatásait követik.

Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel és társaikkal szemben. Örülnek a közösen elért sikereknek, természetes szükségletté válik a közös tevékenység.

Együtt éreznek társaikkal, érdeklődnek egymás iránt, tolerálják a másságot.

A közösség számára hasznos tevékenységeket végeznek.

A megkezdett munkát befejezik, mikro-csoportban képesek együttműködni.

8. Kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében

Személyiségfejlesztés, tehetséggondozás

Fontos feladatnak tekintjük, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek időbeni felismerését és a velük való egyéni foglalkozást (tehetséggondozás, részképesség zavarral küzdő és BTM –es gyermekek felzárkóztatása).

A tehetséggondozás, felzárkóztatás számunkra egyaránt fontos pedagógiai tevékenység, melyet képességeinknek megfelelően önállóan, vagy szakember segítségét kérve törekszünk a megvalósításra.

Az egyéni fejlesztés céljait és feladatait a gyermekek fejlesztésére vonatkozó általános célrendszer figyelembevételével fogalmazzuk meg. A gyermekek számára érthető, és betartható szokásokat, szabályokat és feladatokat tervezünk, melynek szerves része a lassabban fejlődő, vagy kimagasló képességű gyermekekre való figyelés és feladatadás. Megfelelő, változatos módszereket alkalmazunk a gyermekcsoportok és a különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára differenciált tevékenységeket, helyzeteket teremtünk. Az együttműködés, segítségnyújtás módját, mértékét a csoporttársak részéről történő elfogadást, személyes példánkkal alakítjuk. Tehetséges gyermek: Tehetségesnek azok tekinthetők, akik kiváló adottságaik alapján magas szintű teljesítményre képesek az élet bármely tevékenységi területén. Legfontosabb célkitűzésünk a tehetséggondozás terén: A kiemelkedő képességű, kiválóan kreatív gyermekek fejlesztése, személyiségük optimális fejlesztése, megelőzzük a tehetségigéreték elkallódását, felismerjük az alulteljesítő gyermekekben bujkáló kiváló képességeket, a kreatív tehetségigéretes gyermekek további gondozása, gazdag, változatos program keretében. Önállóan, vagy szakember segítségét kérve valósítjuk meg, biztosítva a tárgyi eszközöket.

Feladataink:

- kreatív gyermekek felismerése
- kreativitásuk motiválása, ösztönzése
- szükségletük kielégítése: megismerési, elfogadási, alkotási vágy kielégítése, a feladatok sokszínűségének megteremtése
- elkallódás elhárítása
- harmonikus fejlesztés, egyénre szabott tervezéssel
- különböző helyzetekben segítségnyújtás
- fejlődésük segítése kreatív nevelés eszközeivel

Beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTM) zavarral küzdő gyermekek nevelése, fejlesztése

Ellátandók azok a gyermekek, akik a Pedagógiai Szakszolgálat által megállapított és szakvéleménnyel dokumentált beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdenek.

Cél: Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján, az egyéni fejlesztés biztosítása mellett az integrált nevelés során a beilleszkedési, tanulási,

magatartási nehézségek enyhítése. Tanulási problémákkal küzdő gyermek: A tanulási nehézséggel küzdők (pl. lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális, nyelvi hátrányok). Tanulási zavarral küzdők (pl. figyelemzavar, súlyosabb beszédhiba). Magatartászavarok miatt problémás gyermek: Visszahúzó és depresszív viselkedésű gyermek (félénk, csendes, zárkózott). A csoportos és a párban folyó fejlesztést alkalmazzuk, a testreszabott, differenciált egyéni munka kiegészítésével. Ellenséges, agresszív viselkedésű gyermek (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív). Inkább egyéni feladatokkal fejlesztjük. Az egyéni vállalások, követelmények következetes számonkérése az eredmények kiemelése, megerősítése motiválja a gyermeket, segíti a beilleszkedést, a társak általi elfogadást.

Az óvodapedagógus feladata a BTM –s gyermekek nevelése során:

- A gyermek bevonása minden tevékenységbe – játék, munka, tanulás.
- Elfogadó, bátorító, örömteli légkör biztosítása.
- Egyéni fejlődési ütem tolerálása.
- Önbizalom növelése, helyes önkép formálása.
- Egyéni – vagy mikrocsoportos fejlesztés.
- Rendszeres konzultáció a szülőkkel és a szakemberekkel.

A fejlesztés formái és lehetőségei:

A szakvéleménybe foglalt iránymutatások figyelembevételével tervezzük (egyéni fejlesztési terv) nevelőmunkánkat, a differenciált képességfejlesztést. Törekszünk az egyéni – és kis csoportos foglalkoztatási keretek között alkalmazni a fejlesztőpedagógia módszer és eszköztárát. Folyamatosan tájékoztatjuk a szülőt gyermeke fejlődéséről.

A sajátos nevelési igényből (SNI) eredő hátrányok csökkentését szolgáló tevékenységeink

A pedagógiai programban figyelembe kell venni a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermekeket nevel. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvést, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges. A sajátos nevelési igény kifejezi - a gyermek életkori sajátosságainak fogyatékosság, az autizmus spektrum zavar, vagy egyéb pszichés fejlődési

zavar által okozott részleges, vagy teljes körű módosulását - a képességek részleges, vagy teljes kiesését, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Cél:

- hogy a Pedagógiai Programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek - az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, fejlesztés ne terhelje túl.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. Az óvodában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntést igényel a gyermek szükségletei szerint. A nevelés, fejlesztés feltételeit a köznevelési törvény és ahhoz kapcsolódó jogszabályok határozzák meg. Az általánosan kötelező feltételeket a jogszabályok több területen módosítják, illetve kiegészítik olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani és hozzáférhetővé kell tenni.

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja, a szakértői bizottság szakértői véleménye. Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti. A gyermek iránti elvárást fogyatékosságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg.

Terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékossága, személyiségjegyei befolyásolják.

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékosságának, pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktoróvodapedagógus, terapeuta, pszichológus, orvos együttműködése szükséges.

Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai integrált fejlesztése

Cél: Minden arra rászoruló integráltan nevelhető gyermeknek biztosítsuk az egyéni és csoportban való tudatos, az állapotának megfelelő fejlesztést.

Feladatok:

- Óvodába kerüléskor komplex állapotfelmérés, részletes anamnézis készítése, folyamatos fejlettségmérés, tudatos fejlesztési terv készítése.
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása.

- Szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás: konzultációk a gyermekek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megszervezése (Pedagógiai Szakszolgálat, Szakértői Bizottság, EGYMI).
- Tudatos óvodai pedagógiai munka, ahhoz hogy a sajátos igényből adódó hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja. Korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása: a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek családjával való szorosabb együttműködés, kommunikáció.
- A sajátos igényből adódó lemaradások lehetőség szerinti ellensúlyozása, az SNI-s gyermekek optimális fejlődésének biztosítása.

A szülőkkel való szorosabb együttműködést elősegítő intézkedéseink:

- A gyermek sajátos helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel szülők megnyerése, partneri kapcsolat kialakítása.
- Partnerközpontú működés szülői igények vizsgálata.
- Személyes kapcsolat kialakítása a szülőkkel. Egyéni beszélgetések, a gyermek sajátos helyzetéből adódó gyermekneveléssel, fejlesztéssel, állapotának elfogadásával kapcsolatok nézetek kicserélése. Folyamatos és rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, tanácsadás.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, az egyéni fejlődés napló bejegyzéseinek megbeszélése, a szülők részvételi lehetőségének biztosítása a gyermekek tevékenységeiben.

9. Szervezeti formák, időkeretek, programok, ünnepek

Demokratikus nevelési légkörben, a követte vezetés módszereivel gondozzuk, óvjuk, neveljük óvodásainkat.

Célunk a gyermekek én-érzésének erősítése, testi-lelki egészségük óvása, érzelmi, társas, képességbeli és értelmi intelligenciájuk fejlesztése, a keresztyén értékrend megalapozása.

Az óvodai körülmények között megvalósítható gyermeki szabadság megadása, az óvónői munka értelmiségi jellegéhez illő módszertani szabadság messzemenő figyelembevétele a szándékunk.

Napirendünk hasonlóan alakul (mind Marcaltő, mind Malomsokon):

7-8.30: Gyülekezés, szabad játék

8.30-8:45 Készülődés tízóraihoz, imádság

8:45-9:00 Tízórai

9.00-10.15 Tervszerű, szervezett vagy párhuzamosan végezhető differenciált tevékenység, szabad játék, beszélgetés, hittan,-zenefoglalkozás

10.15-11.30: Játék a szabadban, rossz idő esetén a csoportszobában

11.30-11.45: Készülődés az ebédhez, imádság

11.45-12.15: Ebéd

12.15-12.45: Készülődés a lefekvéshez (fogmosás, átöltözés, mese, altató, imádság)

12.45-14.45. Altatás, pihenés

14.45-15.00.Gondozási teendők

15.00-15.15: Uzsonna

15.15-16.00. Szabad játék (buszra kísérés)

Hetirend:

Hétfő: mese-vers, ábrázolás,

Kedd: a külső világ tevékeny megismerése, mese-vers

Szerda: mozgás, mese-vers

Csütörtök: a külső világ tevékeny megismerése, mese-vers

Péntek: ének-zene, mese-vers

A hittan foglalkozások ideje minden évben a lelkésszel történő egyeztetés után alakul ki.

Ünnepeink, programjaink

Az ünnepekre hosszasan készülünk.

Ünnepeink, hagyományaink az évek során bővülnek.

A marcaltői és malomsoki tagintézményünk szoros kapcsolatot ápol, hiszen egy intézmény vagyunk. Egymás nyílt napjain részt veszünk, szervezünk közös kirándulásokat, programokat. Igény szerint színházi és egyéb művészeti előadásokat szervezünk. A gyereknapot az iskolásokkal közösen ünnepeljük.

Rendszeres programjaink időrendi sorrendben:

- rendszeres szülői értekezletek
- papírgyűjtés (iskola szervezésében)

- reformáció-nyíltnap (családi áhitat, barkácsolás, kézművesség)
- adventi játszóház, családi áhitat
- nov. idősök napi rendezvények
- dec. Mikulás ünnepség Malomsokon, Marcaltőn
- dec. adventi vásár
- dec. intézményi karácsonyi műsor Marcaltőn
- dec. Szenteste-műsor a templomban Malomsok, Marcaltőn
- febr. Farsangi műsorok
- febr. óvónők, dajkák mesejelenete
- márc. 15. Nemzeti ünnep Malomsokon a falu közösségében
- Húsvéti családi áhitat a szülőkkel játszóház
- ápr. Kirándulás az óvodásokkal és szülőkkel
- máj. óvodai gyereknapi
- máj. Országos Evangélikus Olimpiai Játékokon való részvétel
- máj. iskolába készülők megáldása a templomban
- máj. Óvodai évváró, ballagás
- Emellett az Állatok, Víz, a Föld, A Madarak és Fák napját ünnepeljük még. Évente egyet kiválasztva projekt jelleggel szervezzük, a többi foglalkozás keretein belül.

10. A pedagógiai munka tervezése

Pedagógiai programunk alapja az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, amelybe beépítettük az Óvodai nevelés játékkal, mesével c. program azon elemeit, amelyekkel a nevelőtestület minden tagja egyetértett. Ezzel ötvöztük a keresztyén óvodai elveket, lutheri tanításokat. Az egész nevelési folyamatot átjárja a keresztyén szellemű nevelés. Ebben az életkorban nem a tematikus ismeretek nyújtása, hanem az átélt, tapasztalt valóság a fontos iránymutató.

tartalma: -a nevelők keresztyén magatartása

-tematikus élmény és ismeret együttes biztosítása (hittan, igék, énekek feldolgozása)

további elemek(3 családi áhítat, idősök köszöntése, karácsonyi műsor, iskolába készülőök megáldása)

-ünnepek előkészítése, tevékeny átélése

-mindennapok keretein túlmutató események

alapja: modellállítás ,példát mutató óvónő életmódja, emberi és nevelői megnyilvánulásai, keresztyén értékrend képviselése. Óvodáink legfontosabb dokumentumai egymásra épülnek.

Az óvodai nevelés játékkal, mesével programból a nevelőtestület számára legfontosabb elemei :játék és mese nyelvének fontossága ,osztatlan csoportra ajánlás, évszakokra bontott tervezés. Nem mérjük a gyermekeket!

Saját csoportnaplóban dolgozunk, amelynek tartalma megfelel a törvényi elvárásoknak. Éves tervünkben a hittan foglalkozásokat is feltüntetjük, bár e heti egy foglalkozást az iskola lelkes vagy az ő általa megbízott személy tartja. Ahhoz, hogy a gyermek számára is feldolgozható élményegyüttes legyen az életkori sajátosságokat is figyelembe kell venni. Ehhez nyújtunk segítséget óvodapedagógusként.

- **A gyermeki fejlődés nyomonkövetése**

A HONNAN hová? (egyévre szabott fejlesztés az óvodában) c. könyv alapján állítottuk össze az egyéni fejlődési lapokat, amelyekben az érzelmi élet és szocializáció a mozgás, motoros képességek, értelmi fejlettség és a nyelvi kifejezőkészség felmérésére teszünk megfigyeléseket az óvoda kezdésekor, ill, évente januárban és júniusban. Az egyes tartalmak javítására, a fejlesztés mikéntjére a szöveges értékelésben mutatunk rá, amelyet egy külön lapon vezetünk. A gyermekek egyéni fejlődési lapjai kiválóan alkalmasak arra is, hogy a szülőket megfelelően tájékoztassuk gyermekük fejlődéséről.

A logopédiai fejlesztésben részesülő gyermek fejlesztését, fejlődését a logopédus dokumentálja a logopédiai naplóba. A BTM-es gyermekek fejlesztését, fejlődését az egyéni fejlesztést végző fejlesztőpedagógus rögzíti a nevelési tanácsadó által meghatározott

nyomtatványon. Az SNI gyermekek fejlesztését, ill. ennek írásos anyagát gyógypedagógus végzi.

11. Óvoda kapcsolatai

A szülő, a gyermek (család) és a pedagógus (óvoda) együttműködésének formái.

Külső kapcsolatok-család

Óvodánk a család mintájára szervezett intézmény.

Az anyai bánásmódra és a testvéri kapcsolatokra hasonlító légköre, érzelmi-hangulati jellemzői teszik a kisgyermek számára kellemessé.

Szeretnénk a család életének megkönnyítői lenni.

A család életét tiszteletben tartjuk, abba illetéktelenül nem avatkozunk bele, de nyitottak vagyunk pedagógiai, emberi segítségnyújtásra, ha megtisztelnak bizalmukkal.

A gyermeknevelés szülői felelősségét nem vállalhatjuk át. A gyermek intelligenciája, viselkedése, viszonyai, érzelmi élete, szokásai főként a családi minta szerint formálódnak.

Óvodánk keresztyén szellemisége megerősít, segít, ahol tud.

Mindehhez elengedhetetlen a család által a felvétellel vállalt együttműködés a vázolt nevelési elvekben.

Az óvónő és a szülő közötti megbeszélések számára mindig nyugodt külső körülmények biztosítása szükséges. A gyermekek "feje felett" érdemi beszélgetés nem folytatható! .

Szükséges az előzetes időpont egyeztetés mindkét fél számára.

Programunk rövidített változatát a szülők számára bármikor hozzáférhetővé tesszük.

Kapcsolattartási formáink:

- Napi információcsere: Természetes napi kapcsolattartási forma, mely alkalmas az aktuális tapasztalatok, észrevételek, problémák, szükségletek, rövid megbeszélésére, felvetésére, elsősorban a délutáni időszakban.

- Az utazó gyermekek esetében üzenő füzetben, írásban tájékoztatjuk egymást.

Alkalmas mélyebb eszmecsere időpontjának megbeszélésére.

- Szülői értekezletek: évente 2, szükség esetén 3 alkalommal hívjuk össze.

Megismertetjük munkánk, programunk célját, alapelveit, beszámolunk az egyes gyerekekről készült feljegyzéseinkről, megismertetjük a beiskolázás rendjét, iskolánkat, megbeszélünk aktuális közérdekű problémákat, szervezési, rendezési feladatokat. Tájékoztatást nyújtunk a csoport aktuális életéről

- Nyíltnap: Évente 2-3 alkalommal, családi áhitattal egybekötve (reformáció, karácsony, húsvét) szívesen vagyunk együtt szeretteinkkel.
- Családlátogatás: csak akkor megyünk, ha hívnak, vagy ha súlyos problémát észlelünk. Szívesen felvesszük a kapcsolatot az új gyermekekkel az óvodába lépés előtt - előzetes bejelentkezés után - tapasztalataink szerint jótékony hatású.

Együttműködési, támogatási formák:

- Igazgatótanács: Közös igazgatású intézményünk élén Igazgató Tanács áll. A szülők egy választott képviselője tagja a tanácsnak ahol képviselőtük is ellátja és lehetősége van a szülői jogok gyakorlására az oktatási törvény által biztosított jogkörökben.

Iskola. A speciális szervezeti forma közvetlenebbé teszi a két intézmény kapcsolatát.

Gyermekeinknek természetes, hogy átmegyünk tornázni a tornaterembe, az udvaron együtt játszunk, vagy találkozunk az istentiszteleten vasárnap.

A tanító néni évente 2 - 3 alkalommal átlátogat. Nyílt napjainkra is meghívjuk a leendő tanító néniket.

Logopédus. Heti egy-egy órában segíti - az élettani pöszeség elmúltával – gyermekeink valódi beszédhibáinak kiküszöbölését.

Nevelési tanácsadó. A beiskolázással kapcsolatos problémák körül adódó nehézségek során együttműködő partnerünk.

Önkormányzatok: Falvaink önkormányzataival jó kapcsolatot ápolunk. Segítségüket azzal honoráljuk, hogy részt veszünk a faluszintű programokon, ha kell műsorral vagy épp szervezési feladatokkal.

A polgárőr egyesületek is segítenek a maguk módján (rendezvényeink védelme, írószerek adományok stb.)

A fenntartó egyházközösség, a nyugdíjas klub tagjai, képviselők akár anyagi segítséget is adnak óvodáink programjainak megvalósításában.

Az EPSZTI (Evangélikus Pedagógiai-szakmai Szolgáltató és Továbbképző Intézet) pedagógiai, szakmai szolgáltatásaival, továbbképzéseivel, értekezleteivel, tanácsaival segíti az evangélikus óvodák működését.

A Gyermekjóléti Szolgálat: A családi problémákkal való küzdelemben, gyermekvédelmi feladatok megoldásában készséges segítők.

Marcaltparti asszonyok néphagyomány őrző kör: (2018-ban alakultak) Szívesen kapcsolódunk faluszintű, néphagyományőrző műsoraikhoz, ezzel is továbbadva értékeinket. pl. aratófesztivál, pünkösdi királyné választás.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti tér kialakítása érdekében a későbbiekben mi is megpróbálunk kapcsolatot teremteni egy külhoni magyar óvodával.

12. Gyermekvédelem

A gyermekvédelmi munkáért a gyermekvédelmi felelős óvónő felel. Mindegyik óvodapedagógusnak, munkaköri kötelessége folyamatosan figyelni, feltárni, jelezni a szociálisan vagy egyéb okból hátrányos helyzetű gyermekeket. Az esetmegbeszéléseken, a gyermekvédelemmel kapcsolatos előadásokon való részvétel ill. az illetékes szervekkel való kapcsolattartásért a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott óvónők a felelősek. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében:

-A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Programunkra jellemző, hogy mindent a gyermekek tempójában végzünk. Nem siettetünk senkit és semmit. A képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítést, egyénre szabott, differenciált fejlesztést is elősegíti. A gyermekközpontú és családorientált (kis létszámmal működünk) nevelőtevékenységünkre jellemző a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése. Rendszeres óvodába járás biztosítására kérjük a szülőket.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

feladatok:

:A gyermekek és körülményeinek megismerése, folyamatos figyelemmel kísérése.

Megállapítani, hogy képességei kibontakozásában elsősorban mi akadályozza.

Meghatározni a lemaradás mértékét, minőségét.

Meghatározni a fejlődési utat.

tevékenységek

:Családlátogatás, szülői konzultáció.

A szülők anyagi terheinek csökkentése érdekében tájékoztatás a lehetőségeiről.

A szülői közösség segítségnyújtása a rászorulóknak, amely lehet tárgyi, szociális vagy anyagi jellegű.

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Hitvallásunk alapja, hogy a gyermek személyiségének, emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása valósuljon meg. Hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból is tilos. Óvodánk minden alkalmazottja tiszteletben tartja a gyermek gondolati,-lelkiismereti és vallásszabadsághoz való jogát. Humánus, megértő, egyéni bánásmódot alkalmazunk. A család gyermeke iránti felelősségének erősítése a célunk.

13. A program megvalósításának személyi és tárgyi feltételei

Minden óvónő és dajka rendelkezik a törvény által előírt képesítéssel és szakmai tudásával maximumát nyújtja a nevelő tevékenységben. Gondot kell fordítani az érzelmi társas, manuális és értelmi intelligencia karbantartására, gyermeklélektani ismeretek fejlesztésére. A rendszeres továbbképzések mellett a folyamatos önművelésre is szükség van. Ez elvárásként jelenik meg mind az óvónők mind pedig a dajkák számára. Egyre szaporodik azoknak a könyveknek, dalos gyűjteményeknek, játékoknak a sora, amellyel a keresztyén nevelés alapjainak lerakásában használhatunk fel.

Az óvoda adottságai megfelelnek a program kivitelezéséhez. Csoportszobáink tágasak, udvarunk nagy és rendezett.

Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk az elhasználódott és a megrongálódott játékokat folyamatosan pótolni.

14. A program ellenőrzése és értékelése

A program javára írhatjuk, hogy gyermekeink szívesen jönnek az óvodába, alkalmazkodnak az óvodai életrendhez, kezdeményezők, várják a meséket és figyelmesen, csendben hallgatják. A munkánk minősítői a gyermekek és a szülők!

Az önellenőrzéskor az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- a gyermekek életkori jellemzői
- testi szükségletei figyelembe vétele
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének segítése
- gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- a kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör biztosítása

Vezetői ellenőrzés:

A vezető óvónő is részese a programunknak, a malomsoki csoport óvónői teendőit végzi egy másik óvónővel. Emellett a csoportlátogatások alkalmával betekintést nyer marcaltói

15. Legitimációs záradék

15.1. Óvodai és iskolai pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése **2020. év szeptember hónap 01 napjától** történik felmenő rendszerben. A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka a **2107. év november hónap 06** napjától érvényes pedagógiai program szerint folyik az alábbi táblázatban foglaltak szerint:

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

15.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény diákönkormányzata év hó napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt:, év hónap nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot/módosítását a szülői szervezet (közösség) év hó napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt:, év hónap nap

.....
szülői munkaközösség vezetője

A pedagógiai programot/módosítását az igazgatótanács 2020. év hó napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az igazgatótanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt:, év hónap nap

.....
igazgatótanács képviselője

15.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete 2020. év április hó 17. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Marcaltó, 2020. év április hónap 17. nap

hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Marcaltó, 2020. év április hónap 17. nap

.....
igazgató

P. H.

15.4. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

.....

.....

..... (fejezet és címmegjelölések)

vonatkozásában a(z) (fenntartó hivatalos megnevezése) mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult *szerve/vezetője* a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt:, év hónap nap

.....
fenntartó képviselője